

သူးလေ သတင်းစာစောင်

အတွဲ(၂)အမှတ်စဉ်(၃)

(၉) ဝိတဝိဇာနည်သီက္ခိ

ကိုဖိ ဒီး လိဂ်ကဝိဇာနည်နဂါတဖန် ဒိသကိးတဂါဂိၤ ဖဲတဂါဒိးထီၣ်ကွဲၣ်အမူး

WELCOME TO KAW THOO LEI

ကောအဲန်ယု-ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး-ဗဟို၊ စည်းရုံးရေးနှင့်ပြန်ကြားရေးဌာန၊
ပညာပေးရေး နှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ရေးဌာနခွဲမှ ထုတ်ဝေသည်။

t, f'Dwm tmabnrf

မြန်မာနိုင်ငံ၏လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာ အလွန်စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေမှာ ရှိနေပါတယ်။ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကာလ (၁) နှစ် (၇) လအတွင်း ဒုက္ခရောက်ရတဲ့ ပြည်သူများ ထောင်သောင်းချီပြီး ရှိနေပြီးဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးမှာလည်း ပျက်စီးသွားတော့မဲ့ အခြေအနေသို့ နီးကပ်လာပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

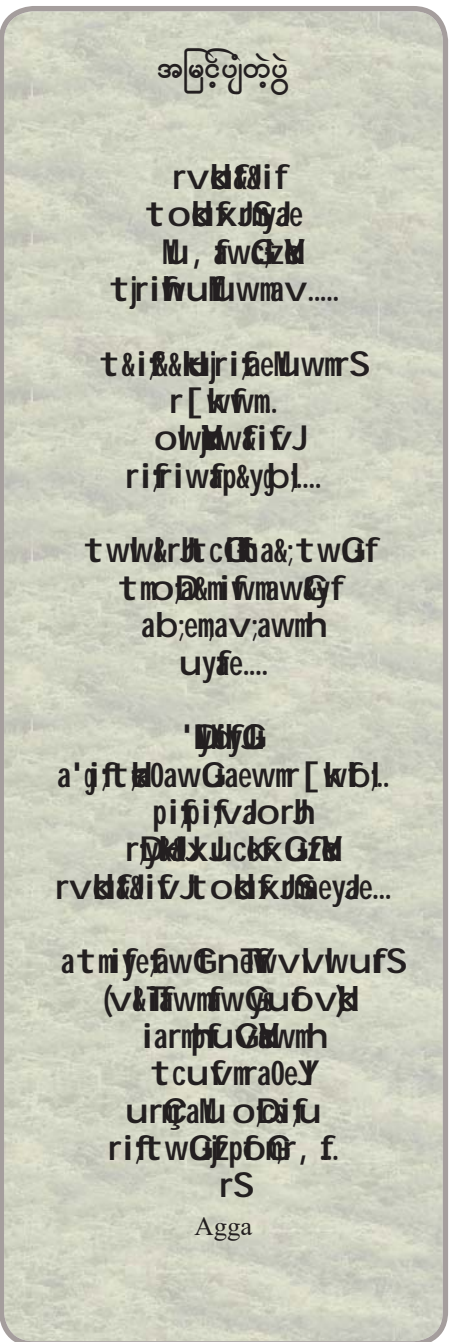
အာဏာသိမ်းမှုကို အများပြည်သူတို့ လုံးဝ လက်မခံဘဲ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်ကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်နေကြတဲ့ လှုပ်ရှားမှုမှာလည်း အရှိန်အဟုန် မြင့်လာခဲ့တာကို တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်အုပ်စုအတွင်းမှာလည်း သဘောထားကွဲလွဲနေမှုများလည်း များပြားတဲ့အတွက် အာဏာသိမ်းစစ်ခေါင်းဆောင်မှ နိုင်ငံတကာသို့ ခရီးထွက်ပြီး ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ရရှိနိုင်ရန် ကြိုးစားနေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ရုရှားနိုင်ငံသို့ သွားရောက်တဲ့ခရီးစဉ်မှာ အများရဲအာရုံစိုက်မှုကိုခံနေရပါတယ်။ အဲဒီခရီးစဉ်မှာ ရုရှားထံမှ လက်နက်ခဲယမ်းများနှင့် လောင်စာဆီအကူအညီများရရှိနိုင်ဖို့အတွက် သွားရောက်တဲ့ ခရီးစဉ်လို့ လေ့လာသူတစ်ချို့မှ သုံးသပ်ကြပါတယ်။

အခြားသောရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကိစ္စကို ပထမ ဦးစားပေး ဆွေးနွေးခဲ့တာကို တွေ့မြင်ရပြီးအာဏာသိမ်းမှု အောင်မြင်ရန်အတွက် အရေးတကြီးလိုအပ်တဲ့ ဝင်ငွေရရှိလာဖို့ အဓိကရည်ရွယ်တာကို တွေ့မြင်ရပါတယ်။ ထို့အတူ လက်နက်ခဲယမ်းအကူအညီရရှိရေးမှာ ပြည်တွင်းတော်လှန်လှုပ်ရှားသူများနှင့် ၎င်းတို့ကို အံ့တုကြတဲ့ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများကို မြေမှုန်းဖို့အတွက် သာမန်တိုက်ပွဲသုံး လက်နက်အမျိုးအစား မဟုတ်ဘဲ ဓါတုလက်နက်အမျိုးအစားရရှိရန်လည်း ပါဝင်ပါတယ်။

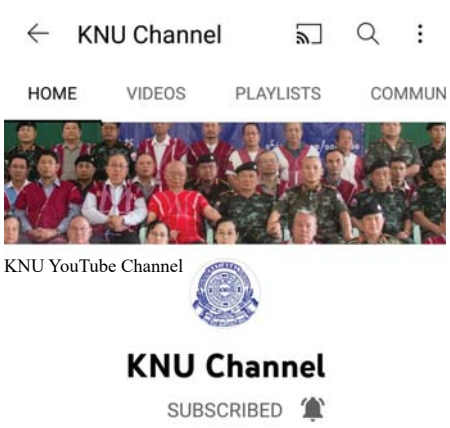
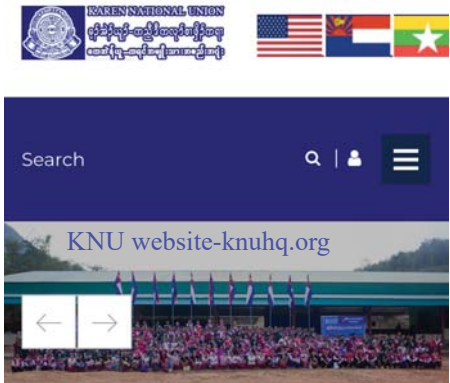
ဒါကြောင့် ဒီကိစ္စကို နိုင်ငံတကာအစိုးရများနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များမှ တား

ဆီးပေးရန် လိုအပ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာမှ ၎င်းတို့ကို အသိအမှတ်ပြုရန် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးစားတဲ့လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မယ့် ရွေးကောက်ပွဲဘဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီရွေးကောက်ပွဲကို အနိုင်ရရှိဖို့အတွက် မသမာမှုတွေ၊ မမျှတမှုတွေ အစွမ်းကုန်ထုတ်သုံးပြီး အနိုင်ရရှိရေးကို အဓမ္မပြုလုပ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဆုံးစွန်ထိပြောရမယ်ဆိုရင် မဲလာထည့်မည့်ပြည်သူဦးရေ ဘယ်နှယောက်ဘဲရှိပါစေ အတည်ပြုလက်ခံသွားတဲ့အဆင့်ကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေတာကို တွေ့နေရပါတယ်။ ဒါကိုပြည်သူတွေသိရှိပြီး ဆန့်ကျင်သွားကြဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။ နောက်ပြီး အနုမြူခါတ်ပေါင်းဖို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေမှုဟာလည်း အဘယ်သို့သော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ဆောင်နေတာကိုလည်း တိတိကျကျမသိရပေမယ့်လည်း စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေမှာရှိနေပါတယ်။ လက်ရှိအာဏာသိမ်းစစ်တပ်တို့ရဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသများအပေါ် ပြုလုပ်လျှက်ရှိတဲ့ ထိုးစစ်များမှာ လူနေသည့် ကျေးရွာများအတွင်းသို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ လက်နက်ကြီးများ ပစ်ခတ်ခြင်း၊ ရွာများမီးရှို့ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်းများနှင့် အမျိုးသမီးများကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဓမ္မပြုကျင့်ခြင်းများ အဆက်မပြတ်ပြုလုပ်လာတာကို မြင်တွေ့နေရပါတယ်။ တိုက်ပွဲအတွင်း ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ ၎င်းတို့၏ တပ်သားများနှင့် CDM တပ်သားတို့၏ ပြောပြချက်အရ အထက်အမိန့်အရ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် ညွှန်ကြားထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါဟာတိုင်းရင်းသားတွေအပေါ်လူမျိုးတုံးသုတ်သင်မှု ပုံစံတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်း နေရပ်စွန့်ခွာရသူများ (၃၇၀၀၀၀) သုံးသိန်းခုနစ်သောင်းကျော်အထိရှိနေပါတယ်။

ယခုလိုစစ်ကောင်စီရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေကိုနိုင်ငံတကာအစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂတို့မှ အချိန်မီပိုင်းဝန်းတားဆီးသင့်ပါကြောင်း ရေးသားဖော်ပြအပ်ပါတယ်။

ခွဲခဲခွဲယူခွဲ - ကညီဒီကလုခွဲခွဲခွဲကရကရကခွဲခွဲခွဲ
 ရုလီလီလီကခွဲခွဲခွဲခွဲခွဲခွဲခွဲခွဲခွဲ

NUG

CRPH

KNU

KNPP

CNF

NLD

ABSDF

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ၏ တော်လှန်ရေး သန္နိဋ္ဌာန် ကြေညာချက်

ရက်စွဲ - ဇူလိုင်လ (၂၆) ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီသည် ဦးဂျင်မီ (ခ) ဦးကျော်မင်းယု၊ ဦးဖြိုးဇေယျာသော်၊ ကိုလှမျိုးအောင် နှင့် ကိုအောင်သူရဇော်တို့ကို ပြစ်ဒဏ်စီရင်ဆောင်ရွက်ပြီးကြောင်း ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၂၄) ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှုသည် ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေများ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်ညီညွတ်မှု လုံးဝမရှိသော အကြမ်းဖက် လူသတ်မှု သက်သက်သာ ဖြစ်သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်၌ မမြသွဲ့သွဲ့ခိုင်အား ကျည်အစစ်ဖြင့် ဦးခေါင်းသို့ ပစ်ခတ်ချိန်မှ စ၍ နေ့စဉ်ရက်ဆက် အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုများကို ဥပဒေမဲ့ လက်ရဲဇက်ရဲ ကျူးလွန်နေသော ဖက်ဆစ်စစ်အုပ်စု၏ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော နောက်ထပ် ရာဇဝတ်မှုကြီးတစ်ခု ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင် ခေတ်အဆက်ဆက် ပြည်သူလူထုအား အထူးသဖြင့် လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများအား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ကျူးလွန်ခဲ့သော ရာဇဝတ်မှုများအား ထပ်မံ အတည်ပြုခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီအား အပြုသဘောဖြင့် ဆက်ဆံချဉ်းကပ်ခြင်းသည် ပြေလည် စေမည့် အဖြေဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေသူများအနေဖြင့်လည်း အကြမ်းဖက်စစ်ခေါင်းဆောင်တို့၏ သဘောထားအမှန်ကို နားလည်သဘောပေါက်သင့်ပြီဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးပါတီများ တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ နှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ပြည်ထောင်စုဖွားအားလုံးသည် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီနှင့် ဖက်ဆစ်စနစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ ညီညီညွတ်ညွတ်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် အမြစ်ပြတ်သည်အထိ ပြတ်ပြတ် သားသားတော်လှန်ကြရန်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် မိတ်ဖက်နိုင်ငံများအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းကို ငြင်းပယ် ထားသော အကြမ်းဖက် ဖက်ဆစ်စစ်ကောင်စီကို အပြစ်ပေးအရေးယူနိုင်ရေး၊ ပိတ်ဆို့ဟန့်တားရေးနှင့် တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲနေသော ပြည်သူလူထုနှင့် အင်အားစုအားလုံးကို အဖက်ဖက်မှ ကူညီပံ့ပိုးရေး တို့ကို လက်တွေ့ကျကျ ထိရောက်စွာ အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးကြရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။

ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး၏ပန်းတိုင်သည် ဖက်ဆစ်စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အမြစ်ပြတ်ဆန့် ကျင် တိုက်ဖျက်ပြီးနောက် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်မှာ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများ၏ ဘုံတူညီသောရည်မှန်းချက်အဖြစ် ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီးဖြစ်သည်။ ဤကြေညာချက်သည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ ဆင်နွှဲနေသည့် ဖက်ဆစ် စစ်အာဏာရှင် စနစ်မြေလှန်ပစ်မည့် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး အဆုံးသတ်တိုက်ပွဲများ၏ ခရာတွတ်သံ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ အင်တိုက်အားတိုက် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ သံတမန်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး စစ်မျက်နှာစုံတွင် ဖြစ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းအားလုံးကို အသုံးပြုပြီး ဖက်ဆစ်စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ဖြတ်မည့် ပြည်သူ့တော်လှန်ရေး အမြန်ဆုံးအောင်မြင်အောင် ညီညီညွတ်ညွတ် မဆုတ်မနစ် ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်တိုက်ပွဲဝင်သွားမည်ဟု ခိုင်မာသော သန္နိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။

- အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG)**
- ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPH)**
- ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)**
- ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ (KNPP)**
- ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး (CNF)**
- မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF)**
- အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD)**

ခွန်အဲဉ်ယုဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊
 လီာ်ခာ်သးဝဲလီာ်ခိဉ်သုဉ်
 ကီာ်သူလု၊
www.knuhq.org

ခွန်အဲဉ်ယုဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊ ကရ၊ခိဉ်သုးခိဉ်ကျာ်ဒိဉ်စိ စီမူတူစုဖိ
 အတီာ်ကတီာ်လီာ်ဖဲ တာ်မာလ၊ကပီ၊ကညီဒီကလုာ်မာထူရ၊အမုာ်နံ၊ ပုာ်ထီဉ် (၇၂) ဝိတဝီ

လါခူးပုာ်ပုာ်(၁)သီ ၂၇၆၁နံဉ်
 လါအိကုာ်(၁၂)သီ, ၂၀၂၂နံဉ်

ယပုာ်ကလုာ်ဒီးအဲဉ်ကလုာ်ပုာ်ပာ်ဆါတီာ်ဖိခဲလါာ်သုဉ်သုဓါ၊

တနံ၊အံ၊မုာ် ကညီဒီကလုာ်မာထူရ၊အမုာ်နံ၊ ပုာ်ထီဉ်ဝဲ(၇၂) ဝိတဝီအမုာ်နံ၊န့ဉ်လီ၊ မုာ်တီာ်ဟံပနီဉ်, မာတီာ်သုဉ်နီဉ် မာလ၊ကပီ၊ ကီာ်ခိဉ်စီ၊ဘးအူကွံ ယုာ်ဒီးကညီကလုာ်ခိဉ်နံ၊ သိဉ်န့၊ ပပုာ်ကလုာ် ထံဖိကီာ်ဖိ မာထူရ၊ခဲလါာ် လါအဟ့ဉ်လီ၊အသး လါပပုာ်ကလုာ်အဂီ၊အမုာ်နံ၊န့ဉ်လီ၊ ဖဲမုာ်နံ၊အံ၊ ပသုဉ်နီဉ်, မာလ၊ ကပီ၊ ဒီးဟ့ဉ်ထီဉ်ဘဉ်တီာ်ယုးယီဉ်ဆူ ပပုာ်ကလုာ် မာထူရ၊တဖဉ် ဒီးတကတီာ်ယီ ပဆါဂု၊ဆါဝါဘဉ် ပပုာ်ကလုာ် ယုာ်ဒီး ဟံဉ်ဖိယီဖိ, န့ဉ်ဖိထာ်ဖိ ဒီးပုာ်လါအဘဉ်ထွဲဒီးမာထူရ၊ခဲလါာ်န့ဉ်လီ၊ ကညီဒီကလုာ် မာထူရ၊ အမုာ်နံ၊အံ၊ ကညီကလုာ်တဖဉ်အဂီ၊ မုာ်တီာ်သးအုးအမုာ်တနံ၊ ဒီး မုာ်စုာ်ကီး တီာ်ဟံကဖါသး အမုာ်တနံ၊န့ဉ်လီ၊

ယပုာ်ကလုာ်ဒီးအဲဉ်ကလုာ်ပုာ်ပာ်ဆါတီာ်ဖိခဲလါာ်သုဉ်သုဓါ၊

ပုာ်ကီးကလုာ်ဒီး, ထံကီာ်ကီးဘုဉ်ဒီးန့ဉ် အိဉ်ဝဲဒီး ပုာ်အဲဉ်ကလုာ်, ပုာ်အဲဉ်ထံကီာ်, မာထူရ၊တဖဉ် လါအဟ့ဉ်လီ၊အသးလါ အထံအကီာ်အယိန့ဉ်လီ၊ မာထူရ၊တဖဉ်အံ၊ မုာ်ပုာ်လုာ်ဒိဉ်ပုာ်ဒိဉ်တဖဉ် လါအပုာ် ကလုာ်, အထံအကီာ်အတီာ်သဘျူ ဒီးအတီာ်အိဉ်စံာ်အိဉ်ကျါ၊အဂီ၊န့ဉ်လီ၊ မာထူရ၊ မုာ်တအိဉ်န့ဉ် တီာ်ထူဉ် ဖျဲး ဒီးတီာ်သဘျူ အိဉ်ထီဉ်ဝဲတသ့ဘဉ်. ပကညီကလုာ် ဒီးကညီတီာ်ပာ်ဆါ အိဉ်ဆါထာ် န့ဉ်ဝဲတု၊မုာ်မဆါ တနံ၊အံ၊န့ဉ် မုာ်လါပပုာ်ကလုာ် အိဉ်ဒီးမာထူရ၊တဖဉ် လါအဟ့ဉ်လီ၊အသးသမူ လါပပုာ်ကလုာ်တဖဉ် အဂီ၊ အိဉ်ဝဲအယိန့ဉ်လီ၊ ကညီဒီကလုာ် မာထူရ၊ အမုာ်နံ၊အံ၊ မုာ်မုာ်နံ၊တနံ၊ လါပကဘဉ်သုဉ်နီဉ် ဒီး မာလ၊ကပီ၊အံ၊လါပပုာ်ကလုာ်အတီာ်စံဉ်စီ၊တဲစီ၊အပူ၊ထီာ်တီာ်ယုာ်ယီန့ဉ်လီ၊

ကညီကလုာ် မုာ်ကလုာ်ဖးဒိဉ်တကလုာ်အသး ပအိဉ်ဒီး ပတီာ်စံဉ်စီ၊တဲစီ၊ တီာ်ဆဲးတီာ်လါ, ပလံာ် ပလံာ်, ပလုာ်ပလုာ် ဒီးပထူသနူ လါအထူးအတီာ်တဖဉ်န့ဉ်လီ၊ မုာ်နာ်သက့, ပတအိဉ်ဒီးထံကီာ်တီာ်ဘျူ သဲစးတဖဉ် လါအအုဉ်ကီ၊ ဒီးဟ့ဉ်ခွဲးဟ့ဉ်ယာ်ဝဲဒဉ် ပတီာ်ကါ၊ယာ် ဒီးမာထီထီဉ် ပပုာ်ကလုာ် အကုာ်အဂီ၊ ဒီးအတီာ်မုာ်တီာ်တဖဉ် လါဖိးသဲစးဘဉ်အယိ ပကအိဉ်မူဘဉ်ဝဲ ဒိပုာ်တကလုာ်အသး အိဉ်ဒီးအသူးအသုဉ်, အလါကပီ၊ လါတီာ်သဘျူ ဒီးလါတီာ်ထံသိးတု၊သိး, အိဉ်ဒီးတီာ်စံဉ်ညီဉ်ပလါ၊သး ခွဲးယာ်အဂီ၊ ပဘဉ်ဂဲ၊ လီာ်အံ၊လါကျဲအကလုာ်ကလုာ် တု၊လါထံရူ၊ကီာ်သဲး စုကဝဲ၊တီာ်ဒုးပာ်ဆါအပတီာ် အါနံဉ်အါလါန့ဉ်လီ၊ လါတီာ်ဂဲ၊လီာ်ဒိတကတီာ်ဒီးတု၊မုာ်မဆါတနံ၊အံ၊န့ဉ်ပပုာ်ကလုာ်,ခိဉ်နံ၊,သိဉ်န့ဒီးထံဖိကီာ်ဖိတဖဉ်လါဘဉ် ဟ့ဉ်လီ၊တုာ်ဝဲ နီာ်ခိ, ကုာ်ဂါ, သွံဉ်ထံ ဒီးလုာ်ထီဉ်အသးသမူတဖဉ်န့ဉ် ပဂံာ်ထီဉ်ဒူးထီဉ်အံ၊ တလါာ်ဘဉ်န့ဉ်

လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး အတၢ်မုၢ်လၢ မ့ၢ်ထဲၣ် ကညီကလုာ် ကအိၣ်မူဘၣ်ဝဲ နီၣ်ပုၤတကလုာ်လၢ အလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ယုာ်ဒီးပုၤကလုာ်အကွၢ်အဂီၢ်ဒီးအတၢ်အိၣ်မူလၢအတၢ်ကထီၣ်ဘးဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤဆၢကတီၢ်အံၤ တၢ်မၤလၢပုၤ မၤထူရၤသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး အတၢ်မုၢ်လၢ, တၢ်မၤလၢပုၤ ပပုၤကလုာ် အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤအဂီၢ် နီၣ်ခွဲၣ်အိၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ထံၣ်ကီၢ်သး အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ အိၣ်ဝဲအသိး တလၢပုၤထီၣ်ဘးဝဲဒီးဘၣ်. ပဝဲ ပုၤလၢအအိၣ်မူဒီးသ့ၣ်တဖၣ် အမူအဒါ အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပကဘၣ်မၤလၢပုၤအီၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤ ပဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ပသးမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢပလီၢ်ပကျဲဒၣ်ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကပီၤ မၤထူရၤတဖၣ်အံၤအပူၤ မ်ပကအိၣ်ဒီး တၢ်အၢၣ်လီၤပသး ဆူပပုၤကလုာ် မၤထူရၤတဖၣ် လၢပကမၤလၢပုၤ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး အခိပညီန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အလီၢ်အိၣ်ဝဲ နီၣ်နီၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလၢကပီၤ ဒီးမၤလၢပုၤပပုၤကလုာ် မၤထူရၤတဖၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး အတၢ်မုၢ်လၢ, တၢ်မၤ လၢပုၤပပုၤကလုာ် အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤနီၣ်နီၣ် ကန့ၣ်ဝဲအဂီၢ် ပပုၤကလုာ်လၢ အအိၣ်မူသးဝးဒီးသ့ၣ်တဖၣ် ပကဘၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ပသး ဒီးဂဲၤလိာ်မၤသကိးအီၤ လၢတၢ်ယုာ်ဖိးအပူၤ, အိၣ်ဒီးတၢ်မၤအကျဲသန့ လၢ အဘၣ်ဝဲပုၤဝဲ, ဖိးမံၤဒီးထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်သး လၢအိၣ်ဝဲတရံးပုၤတဖၣ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယီၤ တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ် ပပုၤကလုာ်အတၢ်ယုာ်ဖိး လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး ဒီးလၢတၢ်ဒီကန့ၣ်မၤထွဲ တၢ်မၤ ကျဲသန့တဖၣ်လၢတၢ်မၤနီၣ်နီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ယပုၤကလုာ်ဒီးအိၣ်ကလုာ်ပုၤပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ပပုၤကလုာ် အတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤ ဒီတကတီၢ် ပဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး ကလုာ်ဒိၣ်စိသန့ဖိတဖၣ် လၢ အကမၤလီၤမၢ် ပပုၤကလုာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျၢၤ နီၣ်ပုၤတကလုာ်အသိး ဒီးမိၤစိရီၤသန့ လၢအထီၣ်ဒါ မၤတရီၤတပါ ပပုၤကလုာ်အတၢ်လဲၤထီၣ်ထီၣ်တဖၣ် လၢကွၢ်ဂီၢ်အကလုာ်ကလုာ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲပယီၤကလုာ်ဒိၣ်စိ သန့ဖိတဖၣ် ဒီးမ့ၢ်သးမိၤစိရီၤကရူၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပပုၤကလုာ် ကအိၣ်မူဘၣ်ဝဲ နီၣ်ပုၤတကလုာ်အသိးဒီး အတၢ်အိၣ်မူတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်ခွဲၣ်အိၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢဂဲၤလိာ်ဝဲဒၣ် ခိဖျိတၢ်ကသ့ၣ် ထီၣ်ထံၣ်ကီၢ်အံၤ ဆူဖဲၣ်ဒရၢၣ် နီၣ်မိၣ်ကရူၢ်စံာ်စိၤဖျိၣ် အကျဲသန့ဂံၢ်ထံး အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဂီၢ် စးထီၣ်လၢ ကညီကလုာ် ခိၣ်န့ၣ် ကီၢ်ခိၣ် စိၤဘးအူကွဲ အစိၤလံၤလံၤ ဂုာ်ကျဲးစးတၢ်ဝဲဒၣ်လၢ ထံၣ်ကီၢ်သး အကျဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, လၢခံကတၢ် လၢတၢ်ဒီတဒါ ပထံၣ်ကီၢ်သး တၢ်အိၣ်ဆၢထၢၣ် ဒီးလၢတၢ်မၤလၢပုၤ ပပုၤကလုာ် ထံၣ်ကီၢ်သးခွဲးယာ် အတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤအဂီၢ် ပဘၣ်န့ၣ်လီၤဆူ စုကဝဲၤ တၢ်ဒုးပၢၢ်ဆၢ ထံၣ်ကီၢ် သးတၢ်ဂဲၤလိာ်အကျဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၢၢ်ဆၢဒီတကတီၢ်, ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢယုာ်ထီၣ်ဝဲ ထီၣ်တၢ်ကကျဲၤဘၣ်လိာ်က့ၤ ထံၣ်ကီၢ် သး တၢ်ဂုၢ်ကိတဖၣ် လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ စုကဝဲၤ တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုာ်တဖၣ်အံၤ လၢထံၣ်ကီၢ်သးအကျဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ထံၣ်ကီၢ်ပဒိၣ်ပုၤပၢၢ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီး ကလုာ်ဒိၣ်စိအတၢ်ဟံၣ်သး ဒီး မိၤစိရီၤသန့တဖၣ် တဂဲၤ လိာ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်ဝဲလၢ ထံၣ်ကီၢ်သးအကျဲ ဘၣ်ဂုၢ်ဘၣ်ဝီ လုၤတက့ၤဘၣ်. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ဂဲၤလိာ်ဒၣ်ဝဲ လၢ တၢ်စုကဝဲၤဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကျဲထီၣ်တဖၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢ ၂၀၂၁နံၣ် လၢဖုၤတြျုၤအါရံၤ (၁) သီ ကီၢ်ပယီၤသး ပံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံၣ်ကီၢ်တၢ်စိကမိၤဒီး ကတီၢ်အံၤ ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲ အကွၢ်အဂီၢ် ဖျိဖျိဖျိဖျိ လၢတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်ဂုၢ်ကိဒီး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ထံၣ်လီၢ်ကီၢ်ပုၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် ဒီးထံၣ်ကီၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ် တၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်အံၤ ဆူ ဖဲၣ်ဒရၢၣ် နီၣ်မိၣ်ကရူၢ်စံာ်စိၤဖျိၣ် အဂံၢ်ခိၣ်ထံးအဖီခိၣ် အတၢ်ဟံၣ်သးတအိၣ်ဖျိၣ်လုၤတက့ၤဘၣ်န့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ် အီၤအိၣ်ဖျိၣ်တြျုၤကလံာ်န့ၣ်လီၤ. လၢအတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢထံၣ်ကီၢ်အံၤ အဘူၣ်အတီၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤသးအစုပူၤ ဖျိဖျိဖျိဖျိန့ၣ်လီၤ. ထံၣ်ကီၢ်ဖိ လၢထံၣ်ကီၢ်ဒီတဘၣ် ဒီးကလုာ်န့ၣ်ခဲလၢာ်, ထံၣ်သ့ၣ်ညါ ဒီးန့ၣ်ပၢၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် သးမိၤစိရီၤကရူၢ်အံၤ, အတၢ်ဟံၣ်သး, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး အတၢ်မၤလၢ တအုးတပူၤတဖၣ် ပုၤမဲာ်ပုၤနီၣ်န့ၣ်လီၤ. အယီၤ, ကလုာ်န့ၣ် ဒီးထံၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်ယုာ်ထီၣ်ကျဲ လၢကခိ ဆၢက့ၤသးကရူၢ်အံၤအတၢ်ဟံၣ်သးဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကတိအံၤ အၢ်စံၣ်ယၢ်ကရၢ ထံကိတဖၣ်, ဘီၣ်ဖၢဖိၣ်ကရၢ ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဘီၣ်ဖၢ ထံကိတဖၣ် ဂုၢ်ကျဲး စးယုကျဲး ဒီးဟ့ၣ်ကုၣ်ဆိၣ်တခုထီၣ် သးကရၢအံၤ လၢကကျဲးဘၣ်လိာ် ထံလီၢ်ကိတဖၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ်လၢ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အကျဲးဘၣ်ဆၣ်, သးကရၢတဒိကနၣ်မၤထွဲအီၤဘၣ်အမဲၣ်ညါ မၤဒၣ်ဝဲဒ်အတၢ်ထံၣ် လၢကဆိၣ် လီၤပိာ်ကွံာ်ကလုာ်န့ၣ် ထံဖိကိတဖၣ်ဒီးပုၤလၢထီၣ်ဒါ သးအဟံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံကိတဖၣ်တၢ်စိကမိၤ ဒီးအကရၢကရၢတဖၣ် လၢသးဂ့ၢ်ဝီဒီးလၢတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကျဲးန့ၣ်လီၤ.

ယပုၤကလုာ်ဒီးအဲၣ်ကလုာ်ပုၤပၢ်ဆၢတၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒိကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢအိၣ်ဒီးကျဲးသန့တၢ်ပာ်သးလၢထံဂ့ၢ်ကိသးတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် န့ၣ် တၢ်ကကျဲးဘၣ်လိာ်အီၤလၢ ထံဂ့ၢ်ကိသးအကျဲး ခီဖျိတၢ်ထံၣ်လိာ်ကျဲးဘၣ်လိာ်အီၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ကတိအံၤ သးကရၢလၢဟံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံကိတဖၣ်အတၢ်စိကမိၤ လၢတဖိးသဲးအံၤ အကျဲးသန့တၢ်ပာ်သး ဒီးတၢ်မၤအကျဲးတဖၣ် လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်စံးကတိၤ ဒီးကျဲးဘၣ်လိာ်ထံဂ့ၢ်ကိသးတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် လၢဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ် လၢတၢ်တီတၢ်တြၢအပူၤန့ၣ် တအိၣ်ဖျါထီၣ်ဒီးဘၣ်. ကတိအံၤ ဒ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒိကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢ စုကဝဲတၢ်ဒုးပၢ်ဆၢ အဆၢကတိအသိး, တၢ်ကဘၣ်ကျဲးဘၣ်လိာ် ကညီထံဂ့ၢ်ကိသးတၢ်ဂ့ၢ်ကိအံၤလၢထံဂ့ၢ်ကိသးဂ့ၢ်ဝီ, လၢမိၤသီမိၤလၢဂ့ၢ်ဝီ, ကမျၢၢ်ဂ့ၢ်ဝီန့ၣ်လီၤ.

ယပုၤကလုာ်ဒီးအဲၣ်ကလုာ်ပုၤပၢ်ဆၢတၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်,

ပုၤကလုာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျဲး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ် ထံကိတဖၣ် ကဘၣ်မုၢ်ဝဲ ဖဲၣ်ဒရၢၣ် နီၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံာ်စၢဖိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး, လၢထံကိတဖၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤ လၢဖဲၣ်ဒရၢၣ် အသန့ဖိခိၣ် လၢအိၣ်ဒီး နီၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံာ် ခွဲးယာ် လၢလၢပဲၤပဲၤ လၢပုၤကိးဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ် ကလုာ်ဒိၣ်စိသန့ ဒီးမိၤစိရိၤသန့အစိၤ ကဘၣ်တၢ်မၤကတၢ်ကွံာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢပဲၤ ပုၤကလုာ် မၤထူရၢတဖၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးအခိပညီဒီး တၢ်မၤလၢပဲၤပုၤကလုာ် ဒီးထံကိတဖၣ် အံၤ ကလုာ်န့ၣ်ထံဖိကိတဖၣ် အတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် ပကဘၣ်မၤကတၢ်ကွံာ် ကလုာ်ဒိၣ်စိသန့ ဒီးမိၤစိရိၤ သန့တုၤအစိၤကကတၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤကတၢ်ကွံာ် သးမိၤစိရိၤသန့, ယုၣ်ဒီး မိၤစိရိၤသန့ခဲလၢာ် ဒီးလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် ဖဲၣ်ဒရၢၣ် နီၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံာ်စၢဖိၣ် ဒီးကညီကလုာ် အထံဂ့ၢ်ကိသး တၢ်ပညီၣ်ကွံာ်စိ ကလၢပဲၤထီၣ်အဂီၢ် ဒီးကညီ အဲၣ်ကလုာ် မၤထူရၢတဖၣ် အသ့ၣ်အထံ သုတကဲထီၣ်က့ၤဝဲ တၢ်ကလိကလိတဂ့ၤန့ၣ် မ်ပကသ့ၣ်နီၣ် မၤလၢကပီၤ ပုၤကလုာ် မၤထူရၢ ခိၣ်န့ၣ်, သိၣ်န့ၣ် ဒီးထံဖိကိတဖၣ်လၢမုၢ်မဆါတန့ၤအံၤ, အိၣ်ဒီး တၢ်ပာ်လီၤသး ဃၢယၢစုာ်စုာ် လၢပုၤကလုာ် အတၢ်ယုၣ်တဖိးအဂီၢ်, ဒီးလၢတၢ်ပုၤက့ၤ ကညီမၤထူရၢတဖၣ် အသ့ၣ်အထံ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး အတၢ်မုၢ်လၢအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ယတၢ်ဆၢဂ့ၤ ဒီးသဆၣ် ထီၣ်သုလီၤ. မ်ပုၤကလုာ် ကညီဖိခဲလၢာ် ကဝဲလိာ်မၤလၢပဲၤက့ၤပုၤကလုာ် အထံဂ့ၢ်ကိသး အတၢ်ပညီၣ်ကွံာ်စိ, အိၣ်မူဒ်ပုၤကလုာ် အတၢ်မုၢ်တၢ် ဒီး ဒ်ကလုာ်ဖးဒိၣ်တကလုာ် လၢပုၤကလုာ် အတၢ်အိၣ်စံာ်အိၣ်ကျဲး ဒီးလၢပုၤကလုာ် အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢတၢ်ကိးကပၤဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဘျးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

ကရၢခိၣ်
ခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒိကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး
(သးခိၣ်ကျၢၢ်ဒိၣ်စိစိမူၤတူစုဖိ)

*****

အကြောက်တရားအောက်က ရပ်တည်ရှင်သန်နေရတဲ့ ဘဝက လွန်မြောက်ရန်

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် တပ်မတော်သည် ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင် NLD မှ မဲလိမ်သည်ဆိုသည့် ခိုင်လုံမှုမရှိသည့် အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တိုင်းပြည်၏အာဏာကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ အာဏာသိမ်းယူလိုက်ခြင်းဖြင့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံလည်း အလိုအလျောက်ပျက်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သလို NCA ကိုလည်း စစ်တပ် (တပ်မတော်) ကဖောက်ဖျက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မည်သည့်နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ချက် (လုပ်ရပ်) များမဆို တရားဝင်မှုမရှိချေ။ အာဏာသိမ်း စကစ စစ်ခေါင်းဆောင်သည် ထိုသို့ပျက်သွားခဲ့သော ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ နှင့်အမှုိုက်ခြင်းထဲရောက်သွားသည့် NCA ကိုတစ်ဖက်သတ်အသက်သွင်းလျက် အမည်ခံဟန်ပြ တွေဆုံပွဲများကို ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့စွာ အရှက်မရှိ လုပ်ဆောင်နေသည်။ အာဏာ သိမ်းယူလိုက်ပြီးနောက် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် ၎င်းတို့ကို၎င်းတို့ သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြသော်လည်း ယနေ့အထိ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကို နိုင်ငံတကာမှ အသိ အမှတ်ပြုပြီးသံမှူး ခန့်အပ်လွှာ ပေးပို့ပြီး တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုသည့် နိုင်ငံသည် ၁၀ နိုင်ငံထက်မပိုသေးချေ။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ မှလည်း ယနေ့အထိ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း မရှိသေးချေ။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် ၎င်းတို့ကို၎င်းတို့ သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြသော်လည်း ယနေ့အထိ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကို နိုင်ငံတကာမှ အသိ အမှတ်ပြုပြီးသံမှူး ခန့်အပ်လွှာ ပေးပို့ပြီး တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုသည့် နိုင်ငံသည် ၁၀ နိုင်ငံထက်မပိုသေးချေ။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ မှလည်း ယနေ့အထိ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း မရှိသေးချေ။

အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီသည် ၎င်းတို့အာဏာသိမ်းယူလိုက်သည့်အချိန်မှစ၍ ပြည်သူများတို့မှ ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုယန္တရားအောက်တွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားစွာဖြင့် ၎င်းတို့၏ စေခိုင်းချက်အတိုင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုအတိုင်း လက်ခံလုပ်ဆောင်နေထိုင်သွားရေးအတွက် ပြည်သူများတို့မှ ၎င်းတို့ကို ဘာမှပြန်မလုပ်နိုင်သည့် လုပ်လျင်လည်းမရသည့် အကြောက်တရားအောက်တွင် ရှိနေစေရန် နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံးဖမ်းဆီးညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်မှုများကို ယနေ့အထိ တိုး၍လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် စစ်ကောင်စီသည် နိုင်ငံအဝှမ်းက ၎င်း၏ နိုင်ငံရေးရန်သူဟု ယူဆရသူများတို့ကို ကလေးနှင့်လူကြီး တော်လှန်ရေးသမားနှင့် အရပ်သားပြည်သူဟူ၍ မခွဲခြားတော့ဘဲ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ဗုံးကြဲခြင်း၊ ကျေးရွာများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းများတို့ကို လုယက်ရယူခြင်းအပြင် ဖမ်းဆီးခြင်း၊ စစ်ကြောရေးစခန်းတွင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ထောင်တွင်းစီရင်ချက်ဖြင့် သေဒဏ်စီရင်ခြင်းများတို့ကို လုပ်ဆောင်နေသည်။ အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်နေသော တော်လှန်ရေးနယ်မြေဒေသများရှိ ကျေးရွာများအပေါ် ပြည်သူလူထုများအပေါ် ရန်သူလိုသဘောထားပြီး အရပ်သားပြည်သူကို ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ် မီးရှို့ဖျက်ဆီးလုပ်ဆောင်နေခြင်း များသည် လူသားမဆန်စွာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာတမ်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သလို စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်နေခြင်းသည် မြန်မာပြည်သူလူထု နှင့် ကမ္ဘာ့ပြည်သူများတို့ကို မထိခိုက်စေဘဲ စော်ကားသော လုပ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။

AAPP ၏ သတင်းအချက်အလက်အရ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအထိ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရနေသည့် လူဦးရေမှာ (၂၂၇၂) ဦးရှိနေပြီး ဖမ်းဆီးခံရသူများမှာလည်း (၁၅၄၄၆) ဦးရှိနေသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသူများအထဲမှ (၃၀၀၄) ဦးသာပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့သေးသည်။ စစ်ကောင်စီသည် အာဏာစသိမ်းပြီးသည့် အချိန်မှစ၍ ၎င်းတို့ကို ဆန့်ကျင်နေသည့် မည်သူ့ကိုမဆို ရန်သူဟု အမြင့်ဆုံးသတ်မှတ်လျက်လူသားမဆန်စွာ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ အသုံးပြုလျက် ပြည်သူများကို အကြောက်တရားအောက်သို့ ရောက်ရှိအောင် သွတ်သွင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖွန်လ (၄) ရက်နေ့မှာ စစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင်ကို သွားတွေခဲ့သည့် အာစီယံအထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာဆော့ခွန်း၏ ပြန်လည်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် စစ်ကောင်စီဖက်အဓိကတောင်းဆိုသည့် အချက် (၃) ချက်ဖြစ်သည့် (၁) အစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းမယ်ဆိုရင် အစိုးရပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ကြိုစည်လုပ်ဆောင်တာမျိုးမလုပ်ဖို့၊ (၂) အစိုးရကို အစားမထိုးဖို့၊

စစ်ကောင်စီသည် စိတ်ရင်းစေတနာမှန်ဖြင့် အမှန်တကယ်ငြိမ်းချမ်းရေးရယူလိုသည့် ဆန္ဒမှန်မရှိဘဲနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များတို့အား ငြိမ်းချမ်းရေးလိုလားသယောင်ယောင်ဖြင့် မျက်နှာပြောင်တိုက် တွေဆုံမှုများကို ဟန်ပြလုပ်ဆောင်နေခြင်းသည် အဓိပ္ပါယ်မဲ့ပြီး လူရယ်စရာဖြစ်နေသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖွန်လ (၄) ရက်နေ့မှာ စစ်ကောင်စီခေါင်းဆောင်ကို သွားတွေခဲ့သည့် အာစီယံအထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာဆော့ခွန်း၏ ပြန်လည်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် စစ်ကောင်စီဖက်အဓိကတောင်းဆိုသည့် အချက် (၃) ချက်ဖြစ်သည့် (၁) အစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းမယ်ဆိုရင် အစိုးရပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ကြိုစည်လုပ်ဆောင်တာမျိုးမလုပ်ဖို့၊ (၂) အစိုးရကို အစားမထိုးဖို့၊

(၃) ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုတွေမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အခြေခံမူအဖြစ် သတ်မှတ်ဖို့ ဆိုသည့် အချက်တွေသည် တကယ့်ကို နိုင်ငံရေးစိတ်ဆန္ဒလုံးဝ မရှိတာကို ပြသနေခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများတို့၏ ဘဝလုံခြုံမှုတို့ကို အကာအကွယ် မပေးသည့်အပြင် လူသားတစ်ဦးအဖြစ် လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်နေထိုင်ခြင်းအခွင့်များမရှိသည့် စစ်တပ်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်အာဏာ အပြည့်အဝ ပေးထားသော ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အခြေခံမူ အနေဖြင့် သတ်မှတ်ဖို့ပြောခြင်းသည် လုံးလုံး မဖြစ်နိုင်သော အချက်ဖြစ်သလို စစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်လိုတဲ့ ဆန္ဒလုံးလုံးမ ရှိတာကို ပြသနေခြင်းဖြစ်သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းယူမှုကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စကစ ပြောနေသည့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ခြင်းကဲ့သို့ နိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးပြီး အမှန်တကယ်ဆွေးနွေးရမည့် စစ်မှန်သည့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများကို အဆုံးသတ်စေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီ၏ အမည်ခံ ဟန်ပြ (ဗန်းပြ) တွေဆုံဆွေးနွေးပွဲများသည် တဖက်တွင် NCA အရ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများမှ ဆွေးနွေးရရှိခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း (၃) ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းကတစ်ဆင့် သမိုင်းဝင် ကတိကဝတ်များကိုလည်း စစ်ကောင်စီက ဖျက်ဆီးနေခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်အာဏာကို သိမ်းယူလိုက်ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် တိုင်းပြည်၏အာဏာ (၃) ရပ်စလုံး မိမိပိုင်သည်ဟုဆိုပြီး မိမိလုပ်ချင်ရာလုပ်ပေးချင်ရာပေးနိုင်သည်ဆိုသည့် သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ပုံစံမျိုးမျိုးကာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ ဇယား (၁) ဇယား (၂) တို့ကို လက်ရှိသွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ တို့လောက်နှင့်သာ လုပ်ဆောင်သွားမည်ဆိုလျှင် မင်းအောင်လှိုင်၏ သူခိုးသေဖော်ညီသည့် ဗျူဟာအောက်သမိုင်းတရားခံများ ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ အာဏာသိမ်းယူထားသည့်စစ်ခေါင်းဆောင်များသည် နိုင်ငံရေးအရ တရားဝင်မှုမရှိသည့်အတွက် ဤသို့သော ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်းသည် လုံးဝတရားဝင်မှု မရှိသလို လုပ်ပိုင်ခွင့်လည်း မရှိပါ။

အမှန်တကယ်က တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထု နှင့် နိုင်ငံတကာအား "ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေး

ပွဲနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေး" ဟူသောခေါင်းစဉ်များဖြင့် လှည့်ဖျားကာ မအောင်မြင်သည့် အာဏာသိမ်းမှု အဖတ်ဆယ်နိုင်ရန်အတွက်ကြိုးစားနေခြင်းဖြစ်သည်။

အာဏာရှင်ချုပ်ငြိမ်းရေးသည် ပထမဦးစားပေးတိုက်ရမည့် တိုက်ပွဲခေါ်သံဖြစ်သည်။ အာဏာရှင်မချုပ်ငြိမ်းသရွေ့ အာဏာရှင်သက်ဆိုးရှည်နေသ၍ ငြိမ်းချမ်းစွာအတူတကွယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်သော နိုင်ငံကြီးမဖြစ်လာနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အာဏာရှင်စနစ်ကို သက်ဆိုးရှည်စေမည့်မည်သည့်လုပ်ရပ်ကိုမဆို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမျိုးကိုမဆို ရှောင်ကျဉ်ရမည်။ ထို့အတွက်ဟန်ပြုလုပ်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများနှင့် အမည်ခံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးပါဝင်ခြင်းသည် အာဏာရှင်စနစ်ဆိုးကို ကျားကန်ပေးထားခြင်းမျိုး အထောက်အကူဖြစ်သည့်အတွက် အသက်ပေးကျဆုံး၊ ဘဝပျက်ခဲ့ကြရသည့် ပြည်သူများနှင့် တိုက်ပွဲဝင်တော်လှန်သူများအားလုံးအပေါ်သစ္စာရှိမှုကိုပြသသည့်အနေဖြင့် အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ဖျက်သွားရမည်ဖြစ်သည်။

အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၏ အဆိုပြုချက်

စစ်ကောင်စီသည် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပပြုလုပ်ပြီး တရားဝင်မှုဖြစ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပဖို့ စီစဉ်နေတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲသည် တစ်နိုင်လုံးအကြား အလပ်မရှိ ကျင်းပနိုင်ရေး ကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု စကစ ပြောခွင့်ရဆိုသူက ၂၀၂၂ ခုနှစ် မတ်လ (၂၄) ရက်နေ့တွင် အဘောင်အာရင်းသန်သန် ကြားပြီးတော့ ပြောကြားခဲ့သည်။ တစ်နိုင်လုံးအနံ့ လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပေါ်တာကို မျက်ကွယ်ပြုပြောခြင်းဟာ လက်တွေ့ဆန်မှုကို ပြသနေပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဖက်လည်း လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုအချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (PR) နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကို နိုင်သူအကုန်ယူစနစ် (FPTP) နှင့် ကျင့်သုံးသွားမည်ဆိုပြီး ထပ်ဆင့်အသိပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ PR စနစ်သည် ၎င်းတို့ပြုလုပ်ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ၎င်းတို့လိုလားသောပါတီ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ဖန်တီးထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှလည်း ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေတစ်ချို့ကို ပြင်ဆင်သွားပြီး စစ်တပ်လိုလားသည့်ပါတီအနိုင်ရရှိရေးအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (PR) ကို လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အသုံးပြုအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်

လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ခြေရှိသည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အခွန်ရှည်တည်တံ့ရေးကို ရည်ရွယ်သည့် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အချက်များကို အခွင့်အရေးရယူ အသုံးပြုပြင်ဆင်ခြင်းသည် တရားဝင်မှုမရှိပါ။

မည်သည့်ပြင်ဆင်မှုမျိုးကို လုပ်ထားသည်ဖြစ်စေ စစ်ကောင်စီမှ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ ရွေးကောက်ပွဲသည် သိန်းစီနီခေတ်က အစပြုသွားတဲ့ ဒီမိုကရေစီအရွေ့မဟုတ်ဘဲ စစ်အာဏာရှင်မှသည် တရားဝင်မှုဖြစ်စေမည့် အသွင်ပြောင်းမျက်လှည့်ဖြစ်နေသည်ကို သတိမူရမည်ဖြစ်သည်။

အာဏာသိမ်းပြီး (၁) နှစ်ကျော်သည်အထိ ပြည်သူလူထုများတို့၏ အာဏာသိမ်းမှုကို လက်မခံနိုင်ဘဲတန်ပြန်တွန်းလှန်မှုကိုခံနေရပြီးတရားဝင်မှုမရဘဲ ဖြစ်နေသည့် အခြေအနေကို ရွေးကောက်ပွဲကတစ်ဆင့် တရားဝင်မှု ဆိုတာကို တည်ဆောက်ယူပြီး နိုင်ငံတကာ၏ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုရေး ရရှိရေးအတွက် တစ်ဖက်လှည့်နဲ့ ရယူမည့်နည်းဗျူဟာဖြစ်သည်။

တစ်နိုင်လုံးအနံ့ လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပေါ်တာကို မျက်ကွယ်ပြုပြောခြင်းဟာ လက်တွေ့ဆန်မှုကို ပြသနေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေး ရပြီး နောက် ယနေ့အချိန်အထိနှစ်ပေါင်း (၇၀)ကျော် ကာလအတွင်း တိုင်းပြည်သည် အာဏာရှင်စနစ်အောက် (သို့) စစ်တပ်၏ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက်တွင် နှစ်ပေါင်း (၅၀) ကျော် သက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးစ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အားအကောင်းဆုံး အိမ်နီးခြင်း နိုင်ငံများတို့မှ လာရောက်ပညာ သင်ကြား အတုယူနေရသည့်နိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံအဖြစ်သို့ ကျရောက်စေပြီး၊ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့သည် ဘဝလုံခြုံမှုလည်းမရှိ ဆင်းရဲတွင်းနက်စုတ်ပြတ်နံ့ချာလှသည့် ဘဝဖြင့် ရှင်သန်နေခဲ့ကြရသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်များ အားလုံးသည် တိုင်းပြည်ကို အာဏာသိမ်းယူခဲ့သည့် ဗမာ့တပ်မတော်ထံ အကျင့်စရိုက်စုတ်ပုံလှသည့် လူတစ်စု၏ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သည်။

ထို့အတွက်ကြောင့်ထိုဖြစ်စဉ်သမိုင်းများကို ဗမာ့တပ်မတော်တွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော တပ်မတော်သားများတို့အနေဖြင့် အခြေအနေမှန် သမိုင်းမှန်များတို့ကို သိရှိကြရမှာဖြစ်ပြီး လက်ရှိပုဂံတော် အရှိတရား အောက်တွင် ဗမာ့ တပ်မတော်ကို ပြည်သူလူထု အနေဖြင့် ဘယ်လောက် အော်ကြော့လန် မုန်းတီးနေသည်ကို မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ လိမ်လည်လို့ မရတော့သည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နီးစပ်မှုအောက်တွင် အဖြစ်မှန်ကို သိရှိနားလည်လက်ခံလာပြီး အာဏာရှင်စနစ် သက်ဆိုးမရှည်ရေး၊ အ

ကြောက်တရားအောက်က ရှင်သန်နေထိုင်ရသည့် ဘဝကနေ လွတ်မြောက်စေပြီး ဒီနိုင်ငံတွင်မွေးဖွားရှင်သန်လာမည့် အနာဂတ်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများတို့၏ ဘဝလုံခြုံမှုအပြည့်ဖြစ် ငြိမ်းချမ်းသာယာပျော်ရွှေဖွယ်ကောင်းသောဘဝများ ရရှိခံစားလာနိုင်စေရေးသည် အာဏာရှင်စနစ်ချုပ်ငြိမ်းကွယ်ပျောက်ရေးသည် အဓိကဖယ်ရှားတွန်းလှန်တိုက်ထုတ်ရမည့် တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုများအနေဖြင့်၊ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် ဒီနိုင်ငံနှင့်ပါဝင်ပါတ်သက်နေကြသည့် မည်သူမဆို အာဏာရှင်သက်ဆိုးရှည်စေမည့် စစ်ကောင်စီမှ ပြုလုပ်ကျင်းပမည်ဖြစ်သော ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်နေမှုများကို ဆန့်ကျင်ကြရန် နှင့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်မြောက်ရေးဆိုင်ရာ မည်သည့် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်မှုမပြုကြရန်လိုပါမည်။ တတ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများတို့မှ ဆန့်ကျင်မှုပြုလုပ်ခြင်းများသည် အာဏာရှင်စနစ်ကို ချုပ်ငြိမ်းသွားစေမည့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထိုတော်လှန်မှုတိုက်ပွဲတွင် သက်ဆိုင်သူအားလုံးမှ မိမိလုပ်ဆောင်နိုင်သည့်ဖက် တတ်စွမ်းသည့်အတတ်ပညာတို့ဖြင့် ညီညီညွတ်ညွတ်တိုက်ပွဲဝင်သွားကြမှသာ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူတကွ ယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်သည့် သာယာပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော နိုင်ငံကြီးဆီသို့ ချီတက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စောဂေတပေါ်

ခမ်း

ig3dfuဖိ၊ f
ig3nrfiဖုဖိဖေ့J
ig3nrfဗုဖိဖေ့
ig3em'wဖိ၊ f
ig3ဖ၊ နဖုဖိဖေ့nဖိD
avဖုဖိဖုဖိ
ig3m
aemဖုဖိဖုဖိ
ဝဖိဖုဖိ
yeဖိဖိ၊ f

ပေလ်လန်ရေးသားဖြင့်
နိုင်ငံရေးဖြင့်
သစ်သောက

ကရင့်တော်လှန်ရေးကြီး၏ နိုင်ငံရေးစစ်တမ်း

tw(၁) tr(၁) aenu(၁) u(၁) G

tce(3)

1949 c(၁) r(၁) v(၁) 975 c(၁) t(၁) N(၁) u(၁) m(၁) u(၁) v(၁)

ကရင့်တော်လှန်ရေးကြီးသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ် မေလမှစ၍ ထိုးစစ်မှစစ်သို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး အင်းစိန်နှင့် မြို့ပြဒေသအသီးသီးမှနေ၍ ကျေးလက်ဒေသများသို့ ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။ ကေအဲန်ယူ ဌာနချုပ်ကိုလည်း အင်းစိန်မှ တောင်ငူ၊ တောင်ငူမှ မော်ချီး၊ မော်ချီးမှ ဖါပွန် သို့ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၁၂) ရက်နေ့တွင် ကေအဲန်ယူ ဥက္ကဋ္ဌ စောဘဦးကြီး ကျဆုံးခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်များသည် ကေအဲန်ယူ ကိုလည်းကောင်း၊ ကရင့်တော်လှန်ရေးကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ကရင့်အမျိုးသားများကိုလည်းကောင်း များစွာရိုက်ခတ်ခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်များကို အကြောင်းပြု၍ ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်းပိုင်းတွင် များစွာပင်မတည်မငြိမ်ဖြစ်စေခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် မေလအတွင်း အင်းစိန်မှနေ၍ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာ လာခဲ့ကြရသည့်အခါ KNU သည် ခေါင်းဆောင်အချို့ မလိုက်ပါနိုင်ခဲ့ကြဘဲ၊ ရန်သူ့ လက်အောက်သို့ ဝင်ရောက် သွားကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌ စောဘဦးကြီးကျဆုံး သွားပြီးသည့်နောက်၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှ စ၍ ရန်သူ့လက်အောက်သို့ ဝင်ရောက်သွားပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ခြင်း၊ အတိအလင်း လက်နက်ချခြင်း၊ တော်လှန်ရေးကို စွန့်ခွာသွားခြင်းများ များစွာဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်မှုများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ကေအဲန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှုသည်လည်း ကရင့်တော်လှန်ရေးအပေါ် များစွာမှေးမှိန်ကျဆင်းလာသည်။ ကေအဲန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍ မှေးမှိန်မှုသည် ၁၉၅၀ ခုနှစ် တောင်ငူမြို့တွင် Karen Government Body (KGB) ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့်အချိန်မှ စတင်ခဲ့သည်။ ဤမတည်ငြိမ်မှု၊ ကစဉ့်ကလျားဖြစ်မှုသည် ၁၉၅၁ မှ ၁၉၅၃ အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်သို့ ရောက်လာသောအခါ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ပဲခူးရိုးမတိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ အရှေ့တိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ တစ်စတစ်စ ပြန်လည်၍ တည်ငြိမ်လာသည်။ ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ကရင့်အမျိုးသားများ အတွင်းတွင်

လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓါတ်အရ နိုင်ငံရေးအရ ပြန်လည်တည်ငြိမ်လာယုံမက ပြန်လည်၍ထက် သန်တက်ကြွလာသည်။ ထိုကာလမတိုင်မီ ၁၉၅၂ တွင် BCP မှ သခင်ဇင် နှင့် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဘဇန်တို့၏ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ပုသိမ်ခရိုင် အနန်းကုန်းတွင် ပြုလုပ်သည့် (ဇင်-ဇန်) သဘောတူညီချက်ကြောင့် ကရင့်တော်လှန်ရေး နှင့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအကြား လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ ရပ်ဆိုင်းသွားသည့်အတွက် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများအကြား ရှုပ်ထွေးသည့် ဆက်ဆံမှုသည်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ် ဖါပွန်ကွန်ကရက်တွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းမှ တင်ပြလိုက်သည့် ဒုတိယလမ်းစဉ်ကို အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ကေအဲန်ယူပါတီ ကိုလည်းကောင်း၊ ကရင့်တော်လှန်ရေး၏ ရှေ့ဆောင်ပါတီအဖြစ် အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မဒညတ ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ၁၉၅၆ မှ ၁၉၆၃ အတွင်း ရန်သူ၏ ကြီးမားသော ထိုးစစ်ကြီးများဖြစ်သည့် တာကပေါစစ်ဆင်ရေး၊ အောင်မောင်အေး စစ်ဆင်ရေး၊ ရွှေတောင်ကြီးစစ်ဆင်ရေးများကို ကရင့်တော်လှန်ရေးက တိုက်ဖျက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုကာလအတွင်း ကရင့်တော်လှန်ရေး၏ အတွင်းပိုင်းတွင် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အတော်အတန် တည်ဆောက်ထားနိုင်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် ကဆေးဝါးကွန်ကရက်တွင်မူ ကေအဲန်ယူပါတီ နှင့် KRC တို့ ကွဲခဲ့ကြပြီး ၁၉၆၃ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် မှဆိုးကော်ကဆာ စောဟန်တာသာမွေး အမှူးပြုသော KRC သည် ရန်သူထံသို့ အညံ့ခံသွားကြသည်။ ၁၉၅၆ တွင် ဗိုလ်ချုပ်မြ က KNLC ကိုဖွဲ့စည်းပြီး ကေအဲန်ယူပါတီ မှ ခွဲထွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ မှစ၍ KNLC နှင့် KNUP အကြား ပဋိပက္ခဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ၁၉၆၈ တွင် ကေအဲန်ယူပါတီတွင်း နှစ်ခြမ်းကွဲပြီး ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဘဇန်ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် KNLC နှင့် ပူးပေါင်းပြီး KNUF ကိုဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၇၀ တွင် KNUF ကိုဖျက်၍ KNU ကိုပြန်လည်၍ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ဤအချိန်မှစ၍ KNU ၏ ဦးဆောင်မှုအခန်း ပြန်ပေါ်လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကျော်မြသန်း ဦးဆောင်သည့် ကေအဲန်ယူပါတီသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းနှင့် ပဲခူးရိုးမတိုင်းတို့တွင် အခြေစိုက်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၅ တွင် ဗိုလ်ချုပ်မြမောင်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကေအဲန်ယူပါတီကို ဖျက်သိမ်း၍ ကေအဲန်ယူ နှင့်ပြန်လည်ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကေအဲန်ယူ ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကရင့်အမျိုးသား တော်လှန်ရေးအ

တွင်း မူလဦးဆောင်မှုနေရာသို့ အပြည့်အဝ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ကေအဲန်ယူပါတီ ကိုဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး ကေအဲန်ယူ နှင့် ပြန်လည်ပူးပေါင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းသည် ကရင့်တော်လှန်ရေးသမိုင်းတွင် လွန်စွာအရေးပါသည့် ကိစ္စကြီးဖြစ်သည်။ ဤပူးပေါင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းသည်-

(၁) ကေအဲန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍကို အပြည့်အဝပြန်လည်ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်

(၂) ကရင့်အမျိုးသား တော်လှန်ရေးအတွင်း ညီညွတ်သော ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုကိုပြန်လည်ရရှိနိုင်ခဲ့ကြသည်။

(၃) တစ်မျိုးသားလုံး ညီညွတ်မှုကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ရယူနိုင်ခဲ့သည်။

(၄) ရဲဘော်များ၊ ကရင့်အမျိုးသားများ၏ ထက်သန်အားတက်မှုနှင့် အမျိုးသားတော်လှန်ရေးအပေါ် ယုံကြည်စိတ်ကို ပြန်လည်ရယူနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ဤပူးပေါင်းမှုကြီးသည် KNU စတင်တည်ထောင်ခဲ့စဉ်က နည်းတူ အလွန်လေးနက်အရေးပါသော သမိုင်းမှတ်တိုင်ကြီးတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ (၁၅) နှစ်ကြာ တော်လှန်ရေးကာလပိုင်းကို စစ်တမ်းထုတ်ကြည့်ပါက အောက်ပါအချက်များကို တွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) ဤကာလသည် ကေအဲန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှု မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်နေသည့် ကာလဖြစ်သည်။

(၂) ကေအဲန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှုနေရာတွင် အခြားအမျိုးသားပါတီအဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုးနှင့် အစားထိုးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း ထိုသို့အစားထိုး၍ မရကြောင်း ဖော်ပြသည့်ကာလဖြစ်သည်။

(၃) ကရင့်တော်လှန်ရေး၏ ဦးဆောင်မှုအပိုင်းတွင် မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေသည့် ကာလဖြစ်သည်။

(၄) ကရင့်အမျိုးသားတစ်ရပ်လုံးကို စည်းရုံးရန် အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ကို တည်ဆောက်ရာတွင် မည်သည့်နိုင်ငံရေး အယူအဝါကိုမျှ အခြေခံ၍မရဘဲ၊ မှန်ကန်သောအမျိုးသားရေးအသိ၊ မှန်ကန်သောအမျိုးသားရေးမူဝါဒ၊ အမျိုးသားရေးကို အခြေခံခြင်းဖြင့်သာလျှင် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း လက်တွေ့အားဖြင့် ပြသသည့် ကာလပင်ဖြစ်သည်။

(၅) ကရင့်အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်ရာတွင် ဘာသာအယူဝါဒမခွဲ၊ ဒေသမခွဲ၊ မျိုးနွယ်မခွဲဘဲ လုပ်ဆောင်မှသာ အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း ပြသသည့်ကာလပင်ဖြစ်သည်။

tcet(4)

1975c 6f 995 c 6f N mawmf 9f u/v

၁၉၇၅ ခုနှစ် ကေအန်ယူ ၏ ဦးဆောင်မှုအပိုင်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်း၊ ကရင့်တစ်မျိုးသားလုံးအတွင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကောင်းမွန်လာခြင်းများသည် ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်းမှ တပ်မှူး၊ တပ်သားများနှင့် ကရင့်အမျိုးသားများအတွင်း ယုံကြည်စိတ်နှင့် ထက်သန်တက်ကြွမှုကို များစွာတိုးတက်စေခဲ့သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် လူမျိုးစု တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို စုစည်း၍ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီတပ်ပေါင်းစု (မဒတ) ကိုစတင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည် ဤသည်လူမျိုးစုများအကြား စိတ်ဓါတ်အရ နိုင်ငံရေးအရ စည်းရုံးရေးအရ စစ်ရေးအရ စည်းလုံးမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအခြေခံကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကြီးပင်ဖြစ်သည်။ မဒတ ဖွဲ့စည်းသည့်နောက်တွင် လူမျိုးစု တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများအကြား နားလည်မှု၊ စည်းရုံးမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများစွာဖြစ်ထွန်းလာပြီး လူမျိုးစုများကို ထက်သန်တက်ကြွမှုနှင့် ယုံကြည်စိတ်ကို ပိုမိုတိုးတက်ခိုင်မာလာစေခဲ့သည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားအင်အားစုများနှင့် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် မြန်မာပြည်ဒီမိုကရက်တစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့ချုပ် (DAB) ကိုဖွဲ့စည်းထူထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဒေါက်တာစိန်ဝင်းဦးဆောင်သည့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားညွှန်ပေါင်းအစိုးရ (NCGUB) ကို ဖွဲ့စည်းကြေငြာနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုလမှာပင် ပထမ မာနယ် ပလောသဘောတူညီချက်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား ကောင်စီ (NCUB) ကိုဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ တွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအခြေခံဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေရေးရာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကြီးကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ နှစ်ကြာမြင့်စွာ မကျင်းပနိုင်ခဲ့သည့် (၁၀) ကြိမ်မြောက် KNU ကွန်ဂရက်ကို ၁၉၉၁ တွင် ကျင်းပပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှစ၍ ရန်သူ၏ထိုးစစ်ကြီးများကို တစ်ကြိမ်ပြီးတစ်ကြိမ် တိုက်ဖျက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤအချက်အားလုံးသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၅ ခုနှစ်အတွင်း ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေးက ရရှိခဲ့သည့်နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ အောင်မြင်မှုကြီးများပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၇၅ မှ ၁၉၉၅ ခုနှစ်အကြားကာလပိုင်းကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကြည့်သည့်အခါ အောက်ပါ ထူးခြားအရေးပါသည့် အချက်များကို တွေ့ရှိကြရသည်။ ၎င်းမှာ-

(၁) ရှည်လျားသည့် တော်လှန်ရေးခရီးစဉ်အတွင်း ဤကာလသည် ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေးအတွင်းပိုင်းတွင် တည်ငြိမ်မှုအရှိဆုံးကာလပင်ဖြစ်သည်။

(၂) ကရင့်တော်လှန်ရေးအနေဖြင့် ဤကာလအတွင်းတွင် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ တိုးတက်အောင်မြင်မှုအကြီးမားဆုံးကာလပင်ဖြစ်သည်။

(၃) ဤကာလသည် ကေအန်ယူ အစည်းအရုံးအား ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေး၊ တပ်တည်ဆောက်ရေး၊ အခြေခံဒေသတည်ဆောက်ရေး၊ တပ်ပေါင်းစုတည်ဆောက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းအများအပြားဆုံး ရရှိခဲ့သည့် ကာလပင်ဖြစ်သည်။

ဤကာလပိုင်းကို ခြုံ၍ကြည့်လျှင် ဤကာလပိုင်းအတွင်း ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေးသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်း၊ ပဲခူးရိုးမတိုင်း စသည့် တော်လှန်ရေး၏ အရေးပါသည့် အခြေခံဒေသကြီးနှစ်ခုကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခံခဲ့ရသည့် သို့ရာတွင် အခြားတစ်ဖက်တွင် ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေးကို ပြည်တွင်းပြည်ပမှ စာနာထောက်ခံမှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ လူမျိုးစုအမျိုးသားအင်အားစုများကို စုစည်းနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ အမျိုးသားအင်အားစု နှင့် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုထူထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုများပင်ဖြစ်သည်။ ဤဖြစ်ထွန်းတိုးတက်မှုများသည် ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေး၏ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲအား နောက်ထပ်တစ်ဆင့် ထပ်မံ မြှင့်တင်ရန် ရန်သူ၏ ထိုးစစ်ကို ရင်ဆိုင်ရန်အလွန်အရေးပါသည့် အကြောင်း အချက်များကို ဖန်တီးပေးနိုင်ခဲ့ပေသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာ ပြည် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် (Image) ပုံရိပ် လွှာကောင်းမွန်သည့် ကျောင်းသားများနှင့် လက်တွဲနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ NLD အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လက်တွဲနိုင်ခဲ့ခြင်းများသည် ကေအန်ယူ နှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေးအပေါ် ရန်သူ၏ သရုပ်ဖျက်မှုများကို ချေဖျက်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည် အလွန်အရေးပါသည့် ကိစ္စကြီးပင်ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြသွားမည်။
ပဒိုစောသောသီဘွဲ့ထံမှ ရယူဖော်ပြသည်။

စာတန်း

M*kwq, Epf
rsuEtpofef
&ipbrkfwCEhv;/\
Oomefklf
oErvkEESH
tlykrfuf
rsuEtpofef
, MGVks
vdmusvM
EGV&iDpW/\
aumunpff) wf
t l u p k r f M
*Rfkkng
riwMzm
tnZmenhioQjrc/\
pnfrdUkH
OmPfnv/EESH
jckHydGf
*Rwivh, f/J
pE, yfcb
vrtvGbm
xGbuftxd
ay:qyK/
ponf
u&itnZmenf
"apmb0DuDaywnf

a political stunt) ဒီး အဝဲကွဲးတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၢ် (၄) ထံၣ်လၢအမ့ၢ် (၁) ကတိၤတၢ်ပာ်လီၤစုကဝဲအဂ့ၢ်တဂ့ၢ် (၂) ကညီဖိစုကဝဲ ကဘၣ်အိၣ်လၢကညီစုပူၤ (၃) ကညီအကီၢ်ကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ကံအိၣ် (၄) ကညီဖိအဘျုးအတီၢ် ကညီဖိကဘၣ်စံၣ်ညီၣ်ဒုၣ်အဝဲလီၤ

ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲး အတၢ်ကွဲးပာ်လီၤသနူ (၄) ထံၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဆှၢထီၣ်ဆူ ကီၢ်သူလုၤတၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစီၣ်သ့ၣ်ထံးလၢမိၢ်ခံ ဒီး ဘၣ်တၢ်ကတိၤရၤလီၤအိၣ် (၃) သီ စးထီၣ်ဖဲ ၁၉၅၀ နံၣ်လၢယူၤလဲ (၃၁) သီဟါ တုၤလၢအိၣ်ကူး (၂) သီဟါလၢ ကျီၣ် ၃ ကျီၣ်လၢအမ့ၢ် အဲကလံး၊ ကညီ ဒီး ပယီၤကျီၣ်န့ၣ်လီၤ

ကီၢ်သူလုၤတၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစီၣ်သ့ၣ်ထံးအံၤအခိၣ်ထံး ဘၣ်တၢ်ပာ်မူဒါရၤလီၤအိၣ်လၢပုၤခဲဒါဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ပံၣ်ညိးတၢ်ဆါ (Typhoid Fever) ဒီး သံတုၤဝဲဖဲ တီအူဂ့ၢ်န့ၣ်အယီၤ ဘၣ်တၢ်ပာ်ထီၣ်ကုၤမူဒါ ရၤလီၤကွဲးတၢ်ကစီၣ် လၢအမ့ၢ်ပယီၤ-အဲကလံးကးပြါ စဲမယၢ်ဒုဘုၤစၢၣ် (Samuel Davidson) န့ၣ်လီၤ

တၢ်ကျဲးလူသ့ၣ်

ဒ်ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးလူသ့ၣ်အိၣ်အသိး ပုၤလၢလဲၤယုၢ်တၢ်ဒီး ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲး လၢတၢ်လဲၤတဘျီအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲး သးခိၣ်ကျၢၢ်စီၤစဲခ့ၣ်၊ သးခိၣ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်စီၤလုတီၢ်၊ သရၣ်ဝီလု၊ မ့ၢ်မိးကီၢ်ရျၢၣ်-ပၤကီၢ်ခိၣ်လီၤလံၤ အုဒယၢ်-အဲကလံးကးပြါ မံးစထၢၣ်ဘုးခၢၣ် (Mr Baker) ဒီး သးဖိအဂၤ ၅ ဂၤန့ၣ်လီၤ (ဒ်ဒုၣ်ဒါကွဲးဝဲအသိး ခဲၣ်ပတုၣ်ဒုဘုးဘံၤဘံၣ်ယၢ် (Captain David Vivian) တပုၣ်လၢ ကီၢ်ခိၣ်တၢ်လဲၤတဘျီအံၤအပူၤဘၣ်)

မ့ၢ်မိးကီၢ်ရျၢၣ်-ပၤကီၢ်ခိၣ်လီၤလံၤ မံးစထၢၣ်ဘုးခၢၣ် (Mr Baker) တဂၤအံၤမ့ၢ်ဝဲကီၢ်လၢလဲၤသု - အဲကလံးကးပြါ တဂၤလီၤ၊ မံးစထၢၣ်ဘုးခၢၣ်အံၤ မ့ၢ်သးခိၣ်ဒိၣ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်ခရီၤမးတံၣ်တူလီၣ် (John Cromarty Tulloch) လၢအမ့ၢ် အဲကလံးသးခိၣ်ကျၢၢ်ဂုကု (Major General Orde Charles Wingate)အပူၤစုဒုၣ်တီၤအထွဲ တဂၤလၢ အဒုးယုၢ်တၢ်ဒီးကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ဒုး ၂ ဘျီတဘျီအခါတဂၤန့ၣ် ပျဲလီၤအိၣ် ဒ်သိးကဟဲးကိးန့ၣ် ကညီခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဆှၢလူသ့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ခိၣ်ဖျိ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံးထံးဒီး ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်ကီၢ်ဆါ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်ဂ့ၢ်ဘိကိး ဒ်သိးလၢကထံၣ်လိာ်၊ တၢ်ပိၣ်ကူၣ်လိာ်သကိး ကညီစုကဝဲ အတၢ်ပာ်ဆါအဂ့ၢ် ဒီး (Colonel John Cromarty Tulloch) လၢတၢ်မၤန့ၢ် တၢ်စုကဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်မနုၤအယီၤလဲၣ်န့ၣ် ဖဲ ၁၉၄၉ လၢယူၤလဲအပူၤမၤ ဖဆပလ ပဒိၣ်ဟးထီၣ်ယုပုၤမၤန့ၢ်

တၢ်စုကဝဲ သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤထီၣ်ဒုးမၤန့ၢ်က့ၤ ကညီတၢ်ပာ်ဆါဟီၣ်ကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ် တတိၤဘၣ်တတိၤ ခိဖျိတၢ်စုကဝဲဂ့ၤအယီၤန့ၣ်လီၤ ခါဆူညါကညီစုကဝဲတၢ်ပာ်ဆါအဂီၢ်န့ၣ် တၢ်မၤန့ၢ်ကျဲးပုၤသ့ၣ်လၢ ထံၣ်လီၢ်ကီၢ်ပူၤန့ၣ် တညီဘၣ်အယီၤ ကဘၣ်ယုကျဲးဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အခါ (SEATO = South East Asia Treaty Organization) လၢဘၣ်တၢ်ကရၤကရီၤအိၣ်လၢ ကီၢ်အမဲရကၤန့ၣ် ပာ်လီၤယုၢ်အလီၢ်ခၢၣ်သးဖဲ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ် ဝုၢ်ဘိကိး န့ၣ်လီၤ တၢ်ရဲၣ်ကျဲးလူသ့ၣ်တဘျီအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢတီၢ်ပာ်ဖးဒိၣ်လၢ ကညီစုကဝဲတၢ်ပာ်ဆါကမၤန့ၢ်တၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ပာ်ဆါအယုၢ်ကကၢ (ကထၢ) လၢခါဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ဆဲးကျိးက့ၤဒီး (Colonel John Cromarty Tulloch) တဘျီအံၤ သုတလဲၤသးတလံာ်တပုၣ်ဒ် ဒုပုၣ်ယာ် (မိၣ်လမ့ၣ်) တၢ်ဂ့ၢ်ဖဲ ၁၉၄၈ နံၣ်အခါဘၣ်န့ၣ်အဂီၢ် တၢ်ပာ်အိၣ်လၢ တၢ်ရူသ့ၣ်တခါအယီၤ ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲးဒီး အသကိးသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်လဲၤတဘျီအံၤကလဲၤတၢ်ဖဲလဲၣ်၊ တၢ်ပညိၣ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါထွဲအိၣ်ဖျိဒိၣ်မးလီၤ (မ့ၢ်မ့ၢ်လၢပုၤစကီၢ်လၢတီၤအလံာ် "ကညီတၢ်ပာ်ဆါတၢ်စံၣ်စီၤတဲစီ" ပူၤခိကွဲးလၢ တၢ်လဲၤဆူဒုပုၣ်ယာ်အံၤဒ်သိးတၢ်ကကရၤကရီၤထီၣ် ခုၣ်အိၣ်ယုၢ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်ပာ်ဆါတၢ်မၤ အဂၤတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ)

ကီၢ်ခိၣ်ဘးအူကွဲး အံၤတချုးလၢ အကလဲၤဒီးဆူ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်အခါ ပုၤမိၣ်ဖိ န့ၣ်င့ၤသုအံၤ လဲၤဆဲးယာ်လၢ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်ဒီး လူၤကရၤကရီၤယာ် ပုၤမိၣ်ဖိ လၢအိၣ်ဆိးဖဲ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ပာ်ဆါအဂီၢ်လံၤ ဒီး လူၤယုၢ်ယာ်ကျဲးလၢ တၢ်ကဆဲးကျိးမၤန့ၢ်စုကဝဲအဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အခါ လၢတၢ်ကပူၤစုကဝဲအဂီၢ် တၢ်ကဆိးကါဝဲ ထူလၢစုကဘျီအလီၢ်န့ၣ်လီၤ

(လၢတၢ် န့ၣ်အယီၤ ကီၢ်ခိၣ်ဘးအူကွဲး အတၢ်လဲၤတဘျီအံၤ တၢ်တယးဝဲလၢ ကစီၣ်ယုၢ်ဝဲစ့ၢ်ကိးဒီးထူ ကထီၣ်ဘးအစီၤလၢ အပီၢ်န့ၣ်လီၤ ပုၤတနီၤစံးဝဲ ပုၤမ့ၢ်တြီၤဖိတနီၤဟ့ၣ်မၤဘျီယုၢ်ဒုၣ်လဲာ် အထူစုထံလံာ်ဖဲသိးအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ)

ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွဲး ဟးထီၣ်လဲၤလီၤဝဲဆူဖျိပုၣ်ကလံးထံး ခိဖျိကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်တကပၤဆူ ကီၢ်ကွီၣ်တဲၣ် ဝုၢ်မဲဆိး တကပၤန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ခိၣ် အတၢ်လဲၤတဘျီအံၤ ပုၤနီၣ်ဂံၢ်ပုၣ်ထဲ (၁၀) ဂၤဒီး သးဆူၣ် တပုၣ်နီၣ်တဆူၣ် လၢကဟံးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ် ခိဖျိ အတၢ်လဲၤတဘျီအံၤ မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲးလူသ့ၣ် အယီၤ မ့ၢ်ဒ်သိး တၢ်ကစီၣ် သုတပူၤထီၣ်သၢလီၤတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ အဂၤတမံၤခိ တၢ်လဲၤတဘျီအံၤ မ့ၢ်တၢ်လဲၤခိဖျိ ကညီဟီၣ်ကဝီၤပူၤအယီၤ ကီၢ်ခိၣ်အံၤ အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ်န့ၣ် အပူၤကလုာ် လၢာ်လၢာ်ဆူဆူ သ့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ

၁၉၅၀ လၢန့း (လၢပီး) အမူခိၣ်ထံစူၤလီၤဒိၣ်မးဒီး ထံၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်ဆဲးဆဲး ဒိၣ်လီၤပုၣ်လီၤယုၤလီၤဝဲဆူၣ်မးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ခိၣ်ဒီးအသကိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟးထီၣ်လၢ ကညီဝုၢ်ခိၣ်အသိ ဖျိပုၣ်ဒီး ဖဲလၢအိၣ်ကးစံ (၈) သီအန့ၤန့ၣ် ကီၢ်ခိၣ်ဒီး အသကိး (၁၀) ဂၤဟဲလီၤတုၤဖဲဝံၢ်သံအုၣ်သဝီဒီးမံတုၤဝဲဖဲ သးက့ၢ်ခိၣ်ကွီၣ်န့ၣ်ထူ အမ့ၢ်ဂၢ်ဒါအဟံၣ်န့ၣ်လီၤ

မ့ၢ်ဆူၣ်ထီၣ်တန့ၤ ကီၢ်ခိၣ်ဒီး အသကိးသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဂီၤခိတၢ်အိၣ်ဝဲ ဆဲးလဲၤကဒီးအဝဲသ့ၣ်တၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ခိၣ်တုၤလီၤတၢ်ကြိၢ်သဝီဖဲ လၢအိၣ်ကးစံ (၁၀) သီအန့ၤန့ၣ်လီၤ တၢ်စူၤဒိၣ်မး ထံၣ်ဒိၣ်ယိၣ်ယုၤရးမးအယီၤ ကီၢ်ခိၣ်ဒီးသကိးသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတၢ်တဖျိးယံၤယံၤဘၣ် ခုဖဲသဝီဖိခိၣ်န့ၣ်ဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြိၢ်အဝဲသ့ၣ်၊ မၤတၢ်အိၣ်ခိးမံတီၢ်ဖဲ တၢ်ကြိၢ်သဝီဒီး သန့ၣ်က့ၢ် အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးလဲၤဒီးဝဲဆူညါန့ၣ်လီၤ သးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်ကပီၤထံၣ်လိာ်သးဒီး ကီၢ်ခိၣ် ဖဲန့ၣ်အခါ သးခိၣ်ကျၢၢ် တၢ်ကပီၤစံးဘၣ်ကီၢ်ခိၣ်လၢ အဝဲကပျဲလီၤယုၢ် အပူၤသးဆူၣ်တဆူၣ်လၢ တၢ်ပာ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢ ကီၢ်ခိၣ်အတၢ်လဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ်ကီၢ်ခိၣ်ဂ့ၢ်လိာ်အဝဲဒီး စံးဘၣ်အိၣ်လၢ သါတအဲၣ်ဒီးမၤတံာ်တၢ် သးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ် သးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်ကပီၤတခီ စံးဘၣ်ကဒီးကီၢ်ခိၣ်လၢ မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်သါကပျဲလီၤထဲ သးယဲၤတယဲၤမိၤလီၤအဂ့ၢ် သန့ၣ်က့ၢ် ကီၢ်ခိၣ်အံၤဂ့ၢ်လိာ်ဒီးဒုၣ်သးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်ကပီၤအယီၤ သးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်ကပီၤအံၤမၤတသ့နီၣ်တမံၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ မ့ၢ်လၢတၢ်လဲၤအံၤ ပုၤနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်အါန့ၣ် ကပူၤထီၣ်သါလီၤ ဒုၣ်ဒါကမၤန့ၢ်ဘၣ်ဖူး တၢ်ကစီၣ်အယီၤလီၤ လၢအိၣ်ကးစံ (၁၁) ဂီၤခိ၊ ကီၢ်ခိၣ်ဒီးအသကိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟးထီၣ်လၢ ပံၢ်တခးသဝီဝဲတုၤလီၤထီၣ်ကိးကိသဝီဖဲ ဟါလီၤခိအယီၤအဝဲသ့ၣ်ပာ်လီၤသးလၢ ကမံတီၢ်ဖဲသဝီအံၤ ခိဖျိတၢ်ခဲဒီး ဆဲးလဲၤဆူညါဂီၢ်တသ့လၢဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ခိၣ်ဒီးအသကိးသ့ၣ်တဖၣ် ပာ်လီၤအတၢ်အိၣ်ဘုးအိၣ်သါအလီၢ်ဖဲ ထီၣ်ကိးကိသဝီချၢ လၢပုၣ်ကျိၣ်ဝါခိ မ့ၢ်ထီၣ်၊ နီၣ်တယာ်ကစၢ်ခိၣ်ထံး စံာ်ဒဲတဖျၢၣ်အပူၤလၢ အစီၤစုၤယံၤဒီးကိတရံးဝုၢ် (၄၀) ကံလိမံးထၢၣ် (၂၅) မံးလး န့ၣ်လီၤ ပုၤတနီၤစံးဝဲလၢ ကီၢ်ခိၣ်အံၤအဲၣ်ဒီးအိၣ်ထီၣ်ဒုၣ်ညါသတးဒီး မၤပုၤလဲၤယုပုၤအိၣ်န့ၣ်အိၣ် ထီၣ်ဒုၣ်လၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ ဖဲပုၤလဲၤဟးယုပုၤန့ၣ်အဝဲ ထီၣ်ဒုၣ်လၢသဝီပူၤအခါထံစူၤသဝီဖိ မိၤအဲ လၢအမ့ၢ် ထီၣ်ကိးကိးသဝီသးပုၤအပုၤအံၤ သ့ၣ်ညါဝဲလၢ ကီၢ်သူလုၤခိၣ်န့ၣ်ဟဲပတုၣ်မဲဖဲ ထီၣ်ကိးကိးသဝီယၢၤအယီၤအဝဲလဲၤဟ့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢ တန့ၤခါ ဒုၣ်ဒါသးကလၢ သးရျၢၣ် (၃) လၢအအိၣ်ဖဲ တန့ၤခါ လၢဘၣ်တၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအိၣ်လၢ သးခိၣ်စီစ့ၣ်လူၣ် (လၢခံအဝဲကဲထီၣ် ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ခိၣ်ဖဲ မဆလ အစီၤယံာ်ထဲ (၁၈) သီဖဲ ၁၉၈၈ နံၣ်အခါ ဒီး ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢ တကူၣ်ပုၤမၤသံတၢ်ကစၢ် (သးသတ်သမး

စိန်လွင်) ခိုဖျိအဝဲမသံဝဲ ပှာခိလှော်ကွဲဖိသုတ် တဖန်ဂီၢ်မုၢ်ဖဲ ၁၉၆၂ လါယုလံ ၇ သီအနံၤ နှံၣ်လီၤ) အံၤလဲၤထီၣ်ကဝိယာ်ကီၢ်ခိၣ်ဒီးအသ ကိးသုတ်တဖန်ဖဲ လါအိကားစံ (၁၂) သီမုၢ်ဝါ ထီၣ်ဂါၤကလဲၣ်တချုးခွံၣ်ပျံၣ်မဲာ်၊ ဆိတယုၤ လါဒဲး၊ တၢ်ကဝိယာ်ယာ်ပံၤလုပံၤလုအဆၢ ကတီၢ်ခါနှံၣ်လီၤ၊ ဒုၣ်ဒါသုတ်တဖန် ဟံးန့ၢ်တၢ် လီၤကဝိယာ်တၢ်ဝံၤဒီး ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကလုာ် မၤအဝဲသုတ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ပာ်လီၤစုကဝဲဝံၤ ဒီးဖိၣ်သးကိးဂၤဒဲးနှံၣ်လီၤ။

ဘၣ်ဆၢကီၢ်ခိၣ်ဒီးအသကိးသုတ်တဖန် ဖု လါဟံးန့ၢ်တၢ်အိၣ်သဒါအလီၤလၢ စံာ်ဒဲးခိၣ် ထံး ထံာ်ကျိၤပုၤဒီး ခိၣ်ဆၢခးဒုၣ်ဒါလၢ တၢ် သုၣ်ဒုသးဒုပုၤ ဘၣ်ဆၢ မုၢ်လၢဒုၣ်ဒါအပှာနီၣ် ဂံၢ်အါဒီး ကဝိယာ်န့ၢ်ပာ်တၢ်လီၤဂုၤဂုၤ လံ အယံ ခုၣ်ဒါခးဆိၣ်တၢ် အဝဲသုတ်ဆုၣ်ဆုၣ် ကျိၣ်ချဲာ်ဒဲး မုၢ်ခိၣ်စုာ်ထံလီၤအသိး တုၤဒဲၣ်လဲာ် ကီၢ်ခိၣ်ဒီးအပှာသုတ်တဖန် ဘၣ်လုာ်ထီၣ်ကုၤ အဝဲသုတ်အသးသမုၢ်ကဲထီၣ် မၤထုၤရၤ လၢထံ ကီၢ်ဒီးပှာကလုာ်အဂီၢ်လၢ ဒုၣ်ဒါအကျိၣ်ချဲာ်ဒဲးမုၢ် ခိၣ်စုာ်ထံဟဲလီၤတၢ်အသိးကျိၣ်န့ၢ်လီၤ။

မံးစထၢာ်ဘုၤခၢၣ် (Mr Baker) အစိၣ်နှံၣ် ဒုၣ်ဒါပှာသုတ်တဖန် ကွၢ်နီၣ်ဝဲဘၣ်ဂုၤဂုၤဘၣ် ဆၢ မုၢ်မုၢ်သုးခိၣ်ကျိၣ်စိၣ်စိၣ်အစိၣ်နှံၣ် ဒုၣ်ဒါ

ပှာသုတ်တဖန် ကမၢ်လိာ်အသးဒီး (Cap- tain Davide Vivian) အယံ အဝဲသုတ်ဘိးဘၣ် ရၤလီၤဝဲလၢ (Captain David Vivian) ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ချုးန့ၢ်အီၤလၢအစိၣ်နှံၣ်လီၤ။ ကီၢ် ခိၣ်စိၣ်ဘးအူကွဲၣ် အစိၣ်တခါ ဘၣ်တၢ်ကုၤစိာ် အီၤဆူ ဒုပုၤယာ် (မိၣ်လဲၣ်ခွဲာ်) ယံာ် ၂ သီ ကျဲန့ၢ်လီၤ။ ကီၢ်ခိၣ်စိၣ်ဘးအူကွဲၣ် အစိၣ်လၢအ ဘၣ်အါဒီးအသ့ၣ်၊ မုၢ်ခိၣ်ထံ၊ ကပံာ်ထံခိၣ်ဖျိတၢ် တစိာ်အီၤမုၢ်မုၢ်နီၣ်နီၣ်ဘၣ်အံၤန့ၢ် တၢ်ကိးဝဲပှာ ဟံးတၢ်ကစိၣ်ပှာဒိတၢ်ဂီၤသုတ်တဖန် လၢပှာတ ကူၣ်ဒဲးသိး ကကွဲးထီၣ်တၢ်ကစိၣ်အဂီၢ် ဒီး မၤ လီၤတၢ်လၢအမုၢ် ကီၢ်ခိၣ်စိၣ်ဘးအူကွဲၣ်အစိၣ်မုၢ် တမုၢ်န့ၢ်လီၤ။ တုၤပှာဟံးတၢ်ကစိၣ်၊ ပှာဒိတၢ် ဂီၤသုတ်တဖန် ဟံးတၢ်ကစိၣ်၊ ဒိတၢ်ဂီၤဝံၤဒဲး သိးလၢကညိဖိသုတ်တဖန် သုတန့ၢ်ယုးယိၣ်၊ သုၣ်နီၣ်မၤလၢကပိာ်ဘၣ်ကုၤ အကီၢ်ခိၣ်လၢအ ပှာကလုာ်အဲၣ်ဘၣ်ဝဲအဒုအယံၤတၢ်ကအဲၣ် အ သ့ၣ်ခိၣ်တဂုၤအဂီၢ် တၢ်တပျဲအီၤလၢတၢ်ကပာ် လီၤ မၤထုၤရၤအသ့ၣ်ခိၣ်လီၤဘၣ်န့ၢ်အယံ ဘၣ် တၢ်လဲၤတၢ်လီၤကွဲာ်ကုၤကီၢ်ခိၣ်ဘးအူကွဲၣ်အ စိၣ်အံၤဆူ ပိၣ်လဲၣ်ပုၤ လၢအယံၤဒီး ဒုပုၤယာ် (မိၣ်လဲၣ်ခွဲာ်) (၄) နီၣ်ထီၣ်ကျဲန့ၢ်လီၤ။

တုၤခဲအံၤ မုၢ်ပှာမံသကိးဖဲစံာ်ဒဲးန့ၢ်ပုၤ ဂၤ ပှာလုာ်ထီၣ်တုၤ အသးသမုၢ်ဒီးကီၢ်ခိၣ် ပှာ

ကလဲၣ်န့ၢ် မတၢ်တၢ်ကမးတသုတ်ညါလီၤ တၢ် လီၤဆဲးနီၣ်နီၣ်ဘၣ်။

မုၢ်မုၢ်လၢ (Captain David Vivian) နှံၣ် အိၣ်ဒီးလၢကညိဖိအကျိၣ်ဖဲ ဖုၣ်ပုၣ်တုၤလၢ ၁၉၅၃ မုၢ်ခိၣ်ကုၤဆူ ကီၢ်ကွီၣ်တဲာ်ကီၢ်ဝံၤ ကုၤ ကုၤဆူ ကီၢ်အဲးကလံး၊ လၢပှာလိာ်စိာ်စိာ်၊ ဆူဆံၣ်ဝုၢ် ဒီး လဲၤပှာကွဲာ်ကုၤ လၢ သးပှာ တၢ်ဆါဖဲ ၁၉၇၁ န့ၢ်န့ၢ်လီၤ။

လၢ
- စိာ်မုၢ်ပုၤသိ

- လံာ်သနံာ်တဖန်
- (ဖုစကီၤလၢဂီၢ်တီ-ကညိတၢ်ပၢ်ဆၢ တၢ်စံာ် စိာ်တဲာ်)
- (မောင်စင်ကြယ်-စောဘဦးကြီးနှင့် လူ မျိုးစုနိုင်ငံရေးပြဿနာ
- ဇာတ်မြေမှ ယနေ့တိုင်-နိုင်ငံ့သိမ်း
- (Bertil Lintner-Burma in the revolt)

ချၢၣ်လွံၣ်ထုၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဖိၣ်ကဝိယာ် ၂၀၂၂ န့ၢ် လါအိကူး ဒီတလီၤခေကတီၢ်ပုၤ သုးမိၤစိရိၤအသး တၢ်မၤလီၤခါပာ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် ဒီး တၢ်မုၢ်ကစိၣ်

ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညိဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ ကီၢ်သုလုၤတၢ်ပၤဟီၣ်ကဝိၤ ချၢၣ်လွံၣ်ထုၣ်ကီၢ် ရၢၣ် သုးကု (၃) ဟီၣ်ကဝိယာ် သုးမိၤစိရိၤအ သုးသုတ်တဖန် ဟူးဂဲၤဝဲ ဒုးယၤဂုၢ်ဝိ အတၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤ ဒီး မၤထီၣ်ဒါ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အိၣ်ဝဲ တပယုၣ်သီန့ၢ်လီၤ။ ကညိဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ် ဖျဲးသုးမုၢ်ခိၣ် သုးကု (၃) စုဒုၣ်တီၤဖိလံာ် သုး ရၢၣ် (၇)၊ သုးရၢၣ် (၈)၊ သုးရၢၣ် (၉) ဒီး ဂၤ သးသုးရၢၣ် (၃) အသုးတဖန် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ် မဲာ်ဒုးတၢ်ဒီး သုးမိၤစိရိၤအသး ကိးနံၤဒဲးန့ၢ် လီၤ။ (၁၅) သီအကတီၢ်ပုၤ တၢ်ဒုးဒိၣ်၊ တၢ် ဒုးဆဲး၊ တၢ်ဒုးစဲးပြဲး ခဲလၢာ်ကဲထီၣ်ဝဲ (၂၅) ဘျီဒီး သုးမိၤစိရိၤအသးသံဝဲ (၅၇) ဂၤဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ (၃၆) ဂၤန့ၢ်လီၤ။ သုးမိၤစိရိၤအသး လၢသံဒီးဘၣ်ဒိ လၢပမၤလီၤတၢ်အီၤတန့ၢ်ဒဲး သုတ်တဖန် အိၣ်ဒီးဝဲဒုၣ်န့ၢ်လီၤ။ သုးမိၤစိရိၤ အသးလၢသံအကျိၣ် ပုၣ်ယုာ်စုာ်ကိး သုးရၢၣ်ခိၣ် (၁) ဂၤ သုးရၢၣ်ခိၣ်ခံ (၁) ဂၤ သုးခိၣ်စိ (၁) ဂၤ သုးခိၣ်ယီၤ (၁) ဂၤ ဒီး သုးစကီၤ (၂) ဂၤ န့ၢ်လီၤ။ သုးမိၤစိရိၤအသး သုဝဲကတီၢ်ပုၤဒီး ဟဲးဝဲ ကညိဒီကလုာ် တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ခိၣ် (၁) ဘျီ ဒီး ဟဲးဝဲလီၤစုာ်ကိးတၢ်လၢ ကမုၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၤကျဲ (၃) ဘျီန့ၢ်လီၤ။

ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညိဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢ

တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝိယာ် ကီၢ်ဆၢသုတ်တဖန်အမုၢ် လၢဂီၢ်ခိၣ် ကီၢ်ဆၢ၊ မုၢ် ကီၢ်ဆၢ၊ ဆိထံး ကီၢ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝိယာ် သုတ်တဖန် သုးမိၤစိရိၤအသး မၤ ထီၣ်ဒါ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် တၢ်မၤတဖန် ဒိအမုၢ် ဟဲးဝဲလီၤတၢ်လၢ ကတီၢ်ပုၤ ခးလီၤကျိၣ်ဖးဒိၣ် လၢကမုၢ်ဖိ အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၤကျဲ၊ ဖိၣ် ကမုၢ်ဖိလၢ အတၢ်ကမၢ်တအိၣ်ဘၣ် တဖန်၊ မၤဆူးမၤဆါဝဲ၊ မၤပျဲၤမၤဖးဝဲ ဒီး ဟံးန့ၢ်ဆုၣ် ကမုၢ်အတၢ်ဖိတၢ်လံၤ မၤသံအိၣ်ကမုၢ် အ ဆၢဖိကီၢ်ဖိတဖန် အိၣ်ဝဲအါ မးန့ၢ်လီၤ။

၂၀၂၂ န့ၢ် လါအိကူးထီၣ် (၁) သီအနံၤ လၢဂီၢ်ခိၣ်ကီၢ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝိယာ် ဖဲဂီၤ(၇း၃၀) အဆၢကတီၢ် သုးမိၤစိရိၤအသး သုတ်တဖန် ဖိၣ်ဝဲကမုၢ်ဖိ လၢအတၢ်ကမၢ် တအိၣ်ဘၣ်ခဲ လၢာ် (၈) ဂၤ ဒီးသံကွၢ်သံဒီးဝဲ၊ တဲပျဲၤတဲဖး ဝဲဝံၤ ဖဲဟါ (၆) န့ၢ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် ပုၣ်ကွဲာ် ဝဲကမုၢ်ဖိလၢဖိၣ်ဃာ်ဝဲ သုတ်တဖန်န့ၢ်လီၤ။ ဖဲ မုၢ်န့ၢ် (၁၁) န့ၢ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် သုးမိၤ စိရိၤ အသးတဖန် ခးလီၤဝဲကျိၣ်ဖးဒိၣ်လၢ လၢဂီၢ် ခိၣ်ဝုၢ် (ပဲခူးရပ်ကွက်) အယံ ဘၣ်ဒိဝဲ သဝိဖိ (၂) ဂၤန့ၢ်လီၤ။

ဆိထံးကီၢ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝိၤ ကစၢ်ခိၣ်ဃိ တၢ်လီၤ ဖဲ ၂၀၂၂ န့ၢ်လါအိကူးထီၣ်(၁) သီအ နံၤ သုးမိၤစိရိၤအသးသုတ်တဖန် ဟဲးဝဲလီၤတၢ်

လၢ ကတီၢ်ပုၤသၢဘျီ ဒီး တဘျီအတီၢ်ပုၤခး ဝဲယံာ် (၁) န့ၢ်ရံၣ်ဃာ်ဃာ်န့ၢ်လီၤ။ ကမုၢ်ဖိ သုတ်တဖန် ဘၣ်ပျဲၤဘၣ်ဖးတၢ် ဒီး ဃုာ်အိၣ်ရု သုၣ်လၢ ပုၢ်လၢကျိၣ်န့ၢ်လီၤ။

၂၀၂၂ န့ၢ်လါအိကူးထီၣ် (၂) သီအနံၤ မုၢ်ကီၢ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝိယာ် သုးမိၤစိရိၤအသး ခမရ (၆၀၃) အသးတဖန်အိၣ်ဟဲ ထီၣ်လၢကွီ ပုၣ်စုး ဒီး န့ၢ်လီၤဝဲဆူ ဟီၣ်ထးပျီသဝိပုၤန့ၢ် လီၤ။ ဖဲဂီၤ (၈း၀၀) အဆၢကတီၢ် ဖိၣ်ဝဲဝုၣ် ဃးသဝိဖိ (၂) ဂၤ ဒီး သံမံသမိးဝဲ မၤပျဲၤ မၤဖးဝဲဝံၤ ဒီး ဖဲဟါခိ (၄း၀၀) အဆၢကတီၢ် ပုၣ်ကွဲာ်ဝဲဒုၣ်န့ၢ်လီၤ။ ဖဲဂီၤခိ (၁၀း၃၀) အဆၢ ကတီၢ် သုးမိၤစိရိၤအသး အိၣ်ဖဲ (၀လီးတဲး ဒီး သထုကီ) တဖန် ခးလီၤဝဲကျိၣ်ဖးဒိၣ် ဆူပ န့ၢ်ဝါပျီသဝိ ကပိာ်ကပၤ ခဲလၢာ် (၁၁) ဖျၢၣ် န့ၢ်လီၤ။

၂၀၂၂ န့ၢ် လါအိကူးထီၣ် (၃) သီအ နံၤ မုၢ်ကီၢ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝိယာ် ဖဲဂီၤခိ (၉း၀၀) အဆၢကတီၢ် သုးမိၤစိရိၤအသး ကတီၢ်ပုၤဟဲ ဆုၣ်တၢ်လၢ (မိၣ်ညၢအ၊ ထံဃိၣ်၊ နွီလုခိၣ်) တၢ်လီၤသုတ်တဖန် အယံ ကမုၢ်ဖိသုတ်တဖန် ဘၣ်ပျဲၤဘၣ်ဖးတၢ် ဒီး ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပလီၤပ ဒိအပူၤ န့ၢ်လီၤ။

၂၀၂၂ န့ၢ် လါအိကူးထီၣ် (၄) သီအနံၤ

မူကိရ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီ အသးရုာ် ခမရ-၅၉၀ အသးတဖာ် ဖိာ်ဝဲ မူဝုာ်ကဝီ (၃) သဝီဖိခဲလား (၂၅) ဂ ဖဲအဝဲသ့ာ်တဖာ်ထီာ် သးသ့ာ်အဆာကတီာ် န့ာ်လီာ်သဝီဖိလားဘာ် တာ်ဖိာ်အီ (၂၅) ဂအံာ်က့ာ်ကိးဝဲဆု ခမရ -၅၉၀ အသးကလားယူ ဒီး ဃုအိာ်ဝဲ စုပ ယီအကလီာ် တကယယာ်ဆံ န့ာ်လီာ် ဖိာ် ဒုးဃာ်ဝဲ ကမုာ်ဖိသ့ာ်တဖာ် ဒီး ဖဲလါထီာ် (၈) သီအနံ ဂါ (၁၀:၀၀) န့ာ်ရံာ်အဆာက တီာ် ပုာ်လီာ်က့ာ်ဝဲသဝီဖိ (၂၄) ဂ ဒီး အိာ်တုာ် တဂါတခိ ပဲာ်အါပဲာ်သီဝဲလါ အတာ်ဆဲးကျိး အိာ် ဒီး (PDF) န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ်လါအီကူးထီာ် (၅) သီအနံ မူကိရ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီအသးရုာ် ခမရ-၃၄၉ ဒီး ၃၅၁ အသးလါအိာ်ဖဲ သ့ာ် ခူးစူး၊ ငလီးတဲး၊ သထုကိ တဖာ်ခးလီာ် ကျိးဖိဒိာ် (၁၇) ဖျာ် လါပနာ်ဝါပျီသဝီ န့ာ် လီာ် သးမိစိရီ အသးရုာ် ခမရ -၃၄၉ ဒီး ၃၅၁ အပုာ်တဖာ် ကုသီးဒ်ကမုာ်ဖိအသီးဒီး ဟံးဝဲတာ်ဘံာ်ဘာ် စးထီာ်သထုကိ ဒီးတုာ် ဆုက့ န့ာ်လီာ် တနံယီ သးမိစိရီ အသး သ့ာ်တဖာ် ခးလီာ်ကဒီးကျိးဖိဒိာ်ခဲလား (၁၆) ဖျာ်လါ တခိပုာ်သဝီပုာ်န့ာ်လီာ် သးမိစိရီ အသး ခးလီာ်ကျိးဖိဒိာ်ဘျီဝဲအံာ် ဘာ်ဟးဂါဝဲ ကမုာ်ဖိအဟံာ် (၈) ဖျာ် ဒီး ဘာ်ဟးဂါဃုာ် စုာ်ကိး ကမုာ်ဖိ အဆဲာ်ကဲာ် (၂) ခိာ်န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူးထီာ် (၆) သီအ

တဖာ် ဟဲန့ာ်လီာ်ဆု တခိပုာ်သဝီပုာ်ဝဲဟံး ဆုာ်ဝဲ ကမုာ်ဖိ အဆဲာ်ကဲာ် (၁) ခိာ်ဝဲဟးထီာ် ဃီဝဲကမုာ်ဖိ အဟံာ်အဃီဒီး ဒိသံအိာ်ဃုာ် စုာ်ကိး ကမုာ်ဖိ အမဲာ်တဲးလဲး (၃) ဒုန့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူးထီာ် (၇) သီအနံ လါာ်ဒိာ်ကိာ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီအ သးလါအိာ်ဖဲ ပရဲလိာ်ကျိ အမုာ်န့ာ်တဖာ် ခး လီာ်ဝဲကျိးဖိဒိာ် (၅) ဖျာ်ဆု ပရဲလိာ်ကျိအ မုာ်ထီာ်တကပ နီး လါတဲာ်ဝဲဖဲ လ့ာ်ပုာ်သဝီ ကပိာ်ကပ နီး ဘာ်ဒိဝဲ လ့ာ်ပုာ်သဝီဖိတဂါ န့ာ်လီာ် ဖဲဟါခိ (၄:၀၀) န့ာ်ရံာ်အဆာက တီာ် သးမိစိရီ အသးတဖာ် ဟဲန့ာ်လီာ်ဆု ကိးစယုးသဝီအဃီ ဒုသဝီ ဒ်အမုာ် ကိးစ ယုး၊ ပဲသီာ်၊ လ့ာ်ပုာ်၊ သီဘူး၊ တီကိာ်ပီး က မုာ်ဖိသ့ာ်တဖာ် ဘာ်ဃုာ်ထီာ်ကွဲာ်ဝဲဆု အသ ဝီ ဒီး လဲးဃုာ်အိာ်န့ာ်လါ တာ်ပုာ်ဖျး အလီာ် န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူးထီာ် (၈) သီအနံ မူကိရ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီအသးရုာ် (၄၃၉ ဒီး ၃၅၁) လါအိာ်ဖဲ ငလီးတဲးသဝီပုာ် တဖာ် ဒိလါပျီကွဲာ်ဝဲ ကမုာ်ဖိအဟံာ်တြါ ဒီး ဟံးန့ာ်ဆုာ်ဝဲကမုာ်ဖိ တာ်ဖိတာ်လဲးလါအ လီးကိးဝဲသ့ာ်တဖာ်န့ာ်လီာ်သဝီဖိလါဃုာ်အိာ် န့ာ်လါအိာ်သ့ာ်တဖာ် သးမိစိရီ အသးတဟ့ာ် အါတာ်ပျ လါကဟဲက့ာ်ဟံးအိာ် တာ်အိာ်လါ အသဝီပုာ်ဘာ် န့ာ်လီာ် သဝီဖိလါ ဟုသးတ အိာ်လါဘာ် သ့ာ်တဖာ် လါတာ်ပျါတာ်ဖုးအ

(၃:၁၄) န့ာ်ရံာ်အဆာကတီာ် သးမိစိရီအ သး (၄၃၉) သးရုာ်ခိာ် (၂) အိာ်ဖဲ သ့ာ်ခွဲာ် ဆူး သးကလား ဒီးမာဝဲအပုာ်တဖာ် မိန့ာ်က မုာ်ဖိအကျိာ် (၃) ဒုလါ သ့ာ်ခွဲာ်ဆူးကိကရါာ် ပုာ် ဒီး မာသံဖိအိာ် ကွဲာ်ဝဲဒ်န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူးထီာ် (၁၀) သီအနံ မူကိရ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ ဖဲဂါခိ (၉:၁၁)န့ာ်ရံာ် အဆာကတီာ် သးမိစိရီအသးရုာ် ခမရ-၄၃၉ အသးတဖာ်ဖိာ်ဝဲ တာ်ပိာ်သဝီဖိ (၄)ဂါအ ကျိပုာ်ဃုာ်ဒီး ပိာ်မုာ် (၂) ဂဒီး ဖိသ့ာ်(၁) ဂါန့ာ်လီာ် ဖဲ ၁၀:၁၀ န့ာ်ရံာ်အဆာကတီာ်ပုာ် လါကွဲာ်ဝဲပိာ်မုာ် (၂) ဂဒီးဖိသ့ာ် (၁) ဂါဒီး မုမုာ်သဝီဖိပိာ်ခွါတဂါ တုာ်ခဲအံာ်တပုာ်ကွဲာ်ဝဲ ဒီးဘာ်န့ာ်လီာ် ဖဲဟါခိ (၂:၀၀)န့ာ်ရံာ်အဆာ ကတီာ် သးမိစိရီအသးရုာ် ခမရ-၄၃၉အ သးတဖာ် ခးလီာ်ဝဲကျိးဖိဒိာ် (၈) ထံာ်ဒီးလါ တဲာ်ဝဲဖဲ သ့ာ်ခွဲာ်ဆူး၊ ငလီးတဲး၊ ပနာ်ဝါပျီနီာ် ခိာ်ထံသဝီ အကပိာ်ကပန့ာ်လီာ် ဖဲဟါခိ (၅:၀၀) အဆာကတီာ် သးမိစိရီ အသး ခး ပျါဝဲ ကမုာ်ဖိတဂါ လါကျိးဖိဒိာ် (၈) ထံာ် ဖဲကမုာ်ဖိ က့ာ်ဟံးအိာ်ဟုသး လါအစံာ်ဒဲ အဆာကတီာ်န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူး (၁၁) သီအနံ မူကိရ်ဆုာ်ဟီာ်ကဝီယူ ဖဲဂါခိ (၅:၀၀) န့ာ်ရံာ် အဆာကတီာ် သးမိစိရီအသးတဖာ် ဖိာ်ဝဲ သဝီဖိတဂါ သမံသမိးဝဲဝဲ ပုာ်လါကွဲာ်ဝဲဒ် န့ာ်လီာ် ဖဲမုာ်ဃုာ်လါ (၁:၀၀) န့ာ်ရံာ်အဆာ ကတီာ် သးမိစိရီအသးလါအိာ်ဖဲ သ့ာ်ခွဲးဆူး တဖာ် ခးလီာ်ဝဲကျိးဖိဒိာ် (၁၅) ဖျာ်ဆု နီာ် ခိာ်ထံ ဒီး ပနာ်ဝါပျီ သဝီပုာ်န့ာ်လီာ် ဖဲဟါလါ ခိ (၄:၀၀) န့ာ်ရံာ်အဆာကတီာ် သးမိစိရီ အသးရုာ် ခမရ-၄၃၉ သးရုာ်ခိာ် သးန့ာ် ဒီး အပုာ်တဖာ် လါအိာ်ဖဲ ငလီးတဲးသဝီပုာ်တ ဖာ် သးထီာ်ကွဲာ်အသးဆု ကွဲာ်ကသဝီပုာ် အ ဆာကတီာ် ဖိာ်အိာ်ဃုာ်ဝဲ ငလီးတဲး သဝီဖိအ ကျိာ် (၂) ဒုန့ာ်လီာ်

၂၀၂၂ နံာ် လါအီကူးထီာ် (၁၃)သီအနံ မူကိရ်ဆုာ်ဟီာ်ကဝီယူ ဖဲဂါခိ (၁၀:၀၀) န့ာ် ရံာ်အဆာကတီာ် သးမိစိရီအသး လါအိာ်ဖဲ အီလီစုာ် သးကလားပုာ်တဖာ် ဖိာ်ဝဲ အီလီစုာ် သဝီဖိ (၂) ဂါ မပျါမပုးဝဲ၊ မဆူးမဆါဝဲ ဒီးသဝီဖိအကျိတဂါ သးမိစိရီအသးဟံ ဆုာ်ဝဲအစု ပယီ (၃၀၀၀၀) သါ ကလး ကူး ဒီးဖဲ ဟါလါခိ (၂:၀၀)န့ာ် ရံာ် အဆာ ကတီာ် ပုာ်လါ က့ာ်ဝဲ သဝီဖိ ခံဂါ အံာ် န့ာ်လီာ် ဖဲဟါခိ (၆:၀၀)န့ာ်ရံာ် အဆာ ကတီာ် သးမိ စိရီ အသးလါ အိာ်ဖဲ သ့ာ် ခွဲာ်ဆူး တဖာ် ဖိာ်ဝဲ သဝီဖိ (၁) ဂါ ဝဲ ဒီး က မုာ်ဖိ လဲးဖဲ လဲးမာတာ် အကျိ တါ သ့ာ် တ ဖာ် သးမိစိရီ အသးကျိကာ် ကွဲာ် ဝဲ ဒ် န့ာ်လီာ်

၂၀၂၂နံာ်လါအီကူးထီာ် (၁၄) သီအနံ လါာ်ဒိာ်ကိာ်ဆုာ် ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီအ သးလါအိာ်ဖဲ သမုာ်အုကိ တာ်သ့ာ်ခိာ်တဖာ် ဖဲဂါ(၈:၂၀)န့ာ်ရံာ်အဆာကတီာ် ခးလီာ်ဝဲကျိ ဖးဒိာ် (၂) ဖျာ်လါ ဝုာ်ဒိခိာ်သဝီပုာ် ဒီးခးလါ

ခိမုာ်လါသးမိစိရီ အကဘီယူတဖာ် ဟဲခးလီာ်အဃီ ကမုာ်ဖိတဖာ် ဘာ်ဃုာ်အိာ်ကု

နံာ် မူကိရ်ဆုာ်ဟီာ်ကဝီယူ သးမိစိရီအသး ရုာ် ၄၃၉ အသးတဖာ် ဖဲမုာ်န့ာ်ခိ (၈:၀၀) အဆာကတီာ် ခးလီာ်ဝဲကျိးဖိဒိာ် ခဲလား (၈) ဖျာ် လါပနာ်ဝါပျီသဝီ ကပိာ်ကပန့ာ်လီာ် စးထီာ် လါာ်ဒိာ်ဝုာ်တုာ် မူဝုာ် သးမိစိရီအ သးတဖာ် သူဝဲကမုာ်ဖိ အသိလ့ာ်၊ ဆဲာ်ကဲာ် ဒီးဖဲအဝဲသ့ာ်တဖာ် ဟးထီာ် ဟးလါအဆာက တီာ်ကုသီးဝဲ ဒ်ကမုာ်ဖိအသီးန့ာ်လီာ် သးမိ စိရီ အသး ခမရ-၅၅၉ ဒီး ပြည်သူစစ်

ဖိခိာ် ဟဲက့ာ်ဟံးအိာ်ဟုသးလါအသဝီ ဒီးသး မိစိရီအသးတဖာ်ခးပျါအီလါကျိန့ာ်လီာ် ဟါခိ (၃:၀၀) န့ာ်ရံာ် အဆာကတီာ်သးမိ စိရီအသး (၄၃၉) လါဘာ်တာ်တိခိာ်ရိာ်မဲ အီလါ သးရုာ်ခိာ် သးန့ာ် အိာ်ဖဲ ငလီးတဲး သဝီသ့ာ်တဖာ် န့ာ်လီာ်ဝဲအပုာ်လါ ကဘာ်မိ လါဝဲ ငလီးတဲး သဝီဖိ အကျိပနာ်သ့ာ်တ ဖာ်ဆု တဲာ်ပိာ် ဒီး ဖိသီစူး ကမုာ်ဖိ တာ်ဖဲ အိာ် မာအိာ်အလီာ် အကျိပုာ်န့ာ်လီာ် ဖဲ ဟါခိ

ကဒီးဝဲ ကျိဖးဒိန် (၁) ဖျာန်လၢ ပဲသိန်သဝီပူ နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံလါအိကူးထီၣ် (၁၅) သီအနံၤ လၢဒိန်ကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူ ဖဲဂီၤ (၈:၅၈) နှံရံၣ် အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသးတဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန် (၂) ဖျာန် ဒီး လီၤတၢ်ဝဲဖဲ သူကဘံ သီခါဖျၢၣ် တဖျာန် ဒီး ထဲးထူၣ် သဝီ ကပတဖျာန်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၁၅) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝီပူ သးမိၤစီရိၤအသးရၢၣ် (၆၀၃) အိၣ်ဖဲ ကွဲပုၣ်ဆးတဖၣ် ဖိၣ်ဝဲကမျာ် ဖိ လၢအတၢ်ကမၢ်တအိၣ်ဘၣ် (၂) ဂၤ ဒီး ဖဲ လါအိကူးထီၣ် (၁၇)သီအနံၤ မၤသံကွဲၣ်ဝဲ က မျာ်ဖိလၢဖိၣ်ဝဲ (၂) ဂၤအံၤနှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၀) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူ သးမိၤစီရိၤအသး ခမရ (၄၃၉) ဒီး ခမရ (၅၉၀) အသးတဖၣ် တဲပျံၤကမျာ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ထံၣ်က မျာ်အိၣ်လၢ သဲးကျါ၊ ကကျါ ကခးသံဝဲခဲ လၢာ်နှံလီၤ. တကတီၢ်ဃီ သးမိၤစီရိၤအသး သ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန်လၢ မိကဲသ့ၣ်ပၤ ခိၣ်သဝီအဃိ မိကဲသ့ၣ်ပၤခိၣ် တၢ်သိၣ်လိကွဲ ဘၣ်ပတုၣ်ကွဲၣ်ဝဲ ဒီး ကွဲသရၣ်/ကွဲသရၣ်မ့ၢ် ဒီး ကွဲဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်ပြီဃုာ်ပြါ ကွဲၣ်ဝဲဒၣ် နှံလီၤ. တကးဒဲးဘၣ် မိကဲသ့ၣ်ပၤခိၣ်သဝီ၊ မးလးဒီသဝီ၊ တၢ်ကွဲလုၣ်ခိၣ်သဝီ၊ ကမျာ်ဖိ (၃၁၁၇) ဂၤဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပူ ဖျးအလီၢ်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၂) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူ ဝၣ်မ့ၢ်လုၣ်သဝီဖိတဖၣ် လဲဃုအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢ သဝီအဂၤ အဆၢက တီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး ခလရ (၆၀) ဒီး ခမရ (၃၅၁) အသးတဖၣ် သ့ၣ်ညါထွဲဝဲအဃိဆီလီၤ အသးလၢ ကမျာ်ဖိကဟဲကကျါအဃိ က မျာ်ဖိလၢ လဲဃုအိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ် ဟဲက့ၤ ဝဲလၢအအိၣ်တၢ်လီၢ်တသ့လၢဝဲဘၣ်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၃) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူ ဖဲဂီၤ (၇:၀၀) နှံရံၣ် အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး ကဘီယူဟဲ ခးလီၤတၢ်ဒီး တၢ်လီၤဃုာ်စ့ၢ်ကိး မ့ၢ်ပီၢ် ဖဲ တၢ်ကွဲလုၣ်ခိၣ် ဟီၣ်ကဝီပူ ဒီးတကတီၢ်ဃီ သးမိၤစီရိၤအသး ခလရ (၃၉) သးလၢအိၣ် ဖဲ သပူၣ်ညိၣ်သးကလၢတဖၣ် ခးလီၤစ့ၢ်ကိး ဝဲ ကျိဖးဒိန်လၢ မးလးဒီသဝီပူ (၃) ဖျာန်နှံ လီၤ. ဖဲဂီၤ (၇:၂၀) နှံရံၣ်အဆၢကတီၢ်သး မိၤစီရိၤအသး ကဘီယူ ဟဲခးလီၤကဒီး တၢ် လၢ မးလးဒီကရူၢ်ဟီၣ်ကဝီပူ တဘျီကဒီး နှံလီၤ. ဖဲဟါခိ (၅:၅) နှံရံၣ် အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး ခလရ (၃၉) ခးလီၤကဒီး ကျိဖးဒိန် (၅) ဖျာန်လၢ မးလးဒီကရူၢ်ဟီၣ်က ဝီပူ ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ ကမျာ်ဖိ အဟံၣ်တဖျာန် နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၆) သီအ

နံၤ မူကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူ သးမိၤစီရိၤအသး ခမရ (၆၀၃) ခးဝဲ အီလိစံၣ်သဝီဖိ (၂) ဂၤ ဖဲသဝီဖဲခံၣ်ဂၤအံၤ ဒီးဆဲးကဲၣ် ဒီး ဟးလၢကျဲ အဆၢကတီၢ်နှံလီၤ. သဝီဖိ ခံၣ်ဂၤအံၤ လၢတၢ် ပျံၤတၢ်ဖုးအပူ ဟဲတၢ်ကွဲၣ်ဆဲးကဲၣ် ဒီး ဃုာ် ပူဖျးအသး ဒီး သးမိၤစီရိၤ အသးတဖၣ် ဟံ နှံဝဲ သဝီဖိခံၣ်ဂၤ အဆဲးကဲၣ်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၇) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝီပူ ဖဲဂီၤ (၉:၀၀) နှံရံၣ်အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး အိၣ်ဖဲ တဲၣ်ပီၣ် ဒီး မွဲးယဲ အဘၢၣ်စၢၤတဖၣ် ခးလီၤဝဲ ကျိဖးဒိန်ဆူ မွဲးယဲသဝီဟီၣ်ကဝီပူ ခဲလၢာ် (၃၈) ဖျာန်နှံလီၤ. ဖဲမုၢ်နၢခိ (၉:၃၀) နှံ ရံၣ်အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး ခမရ (၅၉၀) တဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန် (၃) ဖျာန် လၢတခိးပျံၤသဝီပူ ဒီး ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ တခိးပျံၤ သဝီ ဖိသၣ်ဆဲးကတီၢ်ဆီကွဲ တဖျာန် ဒီး တၢ် သ့ၣ်ထီၣ်အဂၤ တဖျာန်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၂၈) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝီပူ ဖဲမုၢ်ထူၣ် (၁၂) အကတီၢ်ပူၤသးမိၤစီ ရိၤအသးလၢအိၣ်ဖဲ ဆးကွဲတဖၣ်ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန် (၂) ဖျာန်လၢ အုနဲးသဝီပူနှံလီၤ. ဖဲဟါခိ (၆:၅၉) နှံ ရံၣ်အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး အိၣ်ဖဲ ငပွဲးအု တဖၣ် ခးလီၤဝဲ ကျိဖးဒိန် (၃) ဖျာန် လၢကမျာ်ဖိ အတၢ်ဖဲးအိၣ်မးအိၣ် လီၢ်ကျဲ သ့ၣ်တဖၣ် နှံလီၤ. ဖဲမုၢ်နၢ ခိ (၈:၁၀) နှံရံၣ် အဆၢကတီၢ် သးမိၤစီရိၤအသး အိၣ်ဖဲ မွဲးယဲ ဒီး သ့ၣ်ခွဲးဆးတဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန် ဆူ ကမျာ်ဖိ တၢ်ဖဲးအိၣ်မးအိၣ်လီၢ်ကျဲ ခဲလၢာ်(၆) ဖျာန်နှံလီၤ. သးမိၤစီရိၤအသးတဖၣ် မၤသံဝဲ မံတဲၣ်တီသဝီသးပျံၤ ဒီး ဖဲမုၢ်နၢခိ (၉:၀၀) နှံရံၣ် အဆၢကတီၢ် သဝီဖိတဖၣ် ထံၣ်ဝဲ မံ တဲၣ်တီ သဝီသးပျံၤ အသံစိၣ်လၢ မံတဲၣ်တီသ ဝီတီၤခိၣ်ထိးနှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံလါအိကူးထီၣ် (၂၉) သီအနံၤ မူကိာ်ဆၢ ဟီၣ်ကဝီပူ သးမိၤစီရိၤအသးအိၣ် ဖဲ မွဲးယဲပယီၤသဝီ၊ သးခွဲးဆးသဝီ၊ သထု ကိသဝီ သ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန် (၃၀) ဖျာန်ဆူ နိၣ်ခိၣ်ထံသဝီ၊ ယုၣ်တၢ်ရှုၣ်သဝီ၊ ဖိဆံၣ် ခိၣ်သဝီ၊ ပနၢဝါပျီသဝီ သ့ၣ်တဖၣ်အ ပူနှံလီၤ. သးမိၤစီရိၤအသး သ့ၣ်တဖၣ် ကျိ တဲၣ်ကွဲၣ်ဝဲ ကမျာ်ဖိအကျိၢ်ပနၢအပျံၤဒီး နိ လီၤဝဲဆူ ကမျာ်ဖိ အစံာ်ပူ ဒီး ကျိၢ်ပနၢသ့ၣ် တဖၣ် ဟးအိၣ်ကွဲၣ်ဝဲ ကမျာ်ဖိအဘု၊ အတၢ် သ့ၣ်တဖၣ်ဖျး သ့ၣ်တဖၣ်နှံလီၤ.

၂၀၂၂ နှံ လါအိကူးထီၣ် (၃၀) သီအနံၤ ဆီထဲးကိာ်ဆၢဟီၣ်ကဝီပူဖဲဂီၤ (၅:၀၀ ဒီး ၆:၀၀) အဘၢၣ်စၢၤ သးမိၤစီ ရိၤအသးအိၣ် ဖဲ သ့ၣ်ဆးတဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိန်လၢ သ့ၣ်ဆး သဝီပူအဃိ ဘၣ်သံဝဲကမျာ်ဖိ (၂) ဂၤနှံ လီၤ.

သးမိၤစီရိၤ အတၢ်မၤထီၣ်ဒါ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိ ခွဲးယာ် ဒီး နှံလီၤဟံးနှံဝဲ ဟီၣ်ကဝီပူတၢ်ဒိန် စိ တကးဘၣ် ဟူးဂဲၤစ့ၢ်ကိးဝဲ ဒုးယၤဂ့ၢ်ဝီအ

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအဃိ လၢတၢ်ဒီသဒါလီၤက့ၤ ဟီၣ်ကဝီပူ ဒီး တၢ်ဒီသဒါက့ၤ ကမျာ်ဖိအတၢ် ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ် ဖျးသးမုၢ်ဒိန် သးက့ (၃) စုဒုာ်တီဖီလၢာ် သးရၢၣ် (၇)၊ သးရၢၣ် (၈)၊ သးရၢၣ် (၉) ဒီး ဂၤ သးသးရၢၣ် (၃) သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ် မဲာ်ဒုးတၢ်ဒီး သးမိၤစီရိၤ အသးသ့ၣ်တဖၣ် ကိးနံၤ ဒဲးနှံလီၤ. ဒီတလါအကတီၢ်ပူ တၢ်ဒုးဖးဒိန်၊ တၢ်ဒုးဖိ ကဲထီၣ်ဝဲခဲလၢာ် (၄၇) ဘျီဒီး သးမိၤစီရိၤအသး သံဝဲ (၇၃) ဂၤ ဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ (၄၁) ဂၤနှံလီၤ. သးမိၤစီရိၤအသး သံအကျါ ပာ်ဃုာ်ဒီး သးရၢၣ်ခိၣ်တဂၤ၊ သးရၢၣ် ခိၣ် (၂) တဂၤ၊ သးခိၣ်စိတဂၤ၊ သးခိၣ်ယီၤ တဂၤ၊ သးစကီၤတဂၤ နှံလီၤ.

ခ့ၣ်အိၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုာ်စၢၤဖျိကရၢ ကိာ်သုလုၢ်တၢ်ပၤ ချၢၣ်လုၢ်ထူၣ်ကိာ်ရၢၣ် သးက့ (၃) ဟီၣ်ကဝီပူ တချုးဒဲးလၢ သးမိၤစီရိၤ ဟံးဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဒဲးဘၣ် အဆၢကတီၢ် လၢဒိန်ကိာ်ဆၢ ဂၤသးသးရၢၣ် (၃) ဟီၣ်က ဝီပူ ခိဖျိလၢသးမိၤစီရိၤအသးသ့ၣ်တဖၣ် မၤ လဲာ်ထီၣ်ဝဲ အသးသိလုၣ်ကျဲလၢ လဲာ်ထီၣ်ဆူ မုၢ်သဲာ် ဒီး ဆူ သးက့ (၅) တကပအဃိ က ညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိန် သးက့ (၃) ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ သးက့ပတီၢ် သးကျိၤလၢအပာ် ဃုာ်ဒီး သးရၢၣ် (၇)၊ သးရၢၣ် (၈)၊ သးရၢၣ် (၉) ဒီး ဂၤသးသးရၢၣ် (၃) နှံလီၤ. တချုးဒဲး လၢ သးမိၤစီရိၤဟံးဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဒဲးဘၣ် အခါ သးက့ (၃) ဟီၣ်ကဝီပူ တၢ်ဘၣ်သ ဂၢ် ခးလီၢ်သး ကဲထီၣ်ဝဲခဲအံၤခဲအံၤလၢ မုၢ် သဲာ်သိလုၣ်ကျဲအဃိ ကမျာ်ဖိလၢ အိၣ်ဘူးဒီး သိလုၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢ တၢ်ပူဖျးအလီၢ် ကမျာ်ဖိနိၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲလၢ (၆၀၀၀) ဘျီနှံလီၤ. စးထီၣ် သးမိၤစီရိၤ ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဒဲး တုၤ ၂၀၂၂ နှံ လါယုၣ်လဲာ် တၢ်ပာ်ဖျိၣ်က့ၤ ကမျာ်ဖိလၢ ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢ တၢ်ပူဖျးအလီၢ်တဖၣ် အနိၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဝဲ (၂၀၁၈၄) ဂၤနှံလီၤ. ချၢၣ် လုၢ်ထူၣ်ကိာ်ရၢၣ် သးက့ (၃) ဟီၣ်ကဝီပူ က မျာ်ဖိလၢ ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်အနိၣ်ဂံၢ်ခဲလၢာ် အိၣ်ဝဲ (၈၂၀၈၂) ဂၤလဲာ်နှံလီၤ. ကမျာ်ဖိလၢ ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲာ် ဒီး တၢ်ကိတၢ်ခဲအါမံၤဒီး လိာ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဆီၣ် ထွဲမၤစၢၤနှံလီၤ.

လၢ- တကရ (လၢ၁၁)

**ကညီပိတ်မုတ်ခိတ်နုတ်တဂိတၢ်ပိတ်
ထဲသကိးတၢ်ထွဲတဂိမၤဆူၣ်ထီၣ်
ပိတ်မုတ်တဂိကဲခိတ်ကဲနုတ်ဒီးတဂိပတ်
ပုၣ်ပတ်ဂီၢ်လၢတၢ်ကရၢကရိဒီး
ထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲးတဂိမၤပူၤ**

ပကွၢ်ကဒါက့ၤလၢပကညီတတၢ်ပူၤမုၢ်ဂ့ၤတၢ်ကရၢကရိအပူၤမုၢ်ဂ့ၤ ခွၢ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢအပူၤ ဒီး ဝဲကျိၤဝဲဒ့တဖၣ်အပူၤမုၢ်ဂ့ၤန့ၣ် ကညီပိတ်မုတ်ပိတ်မၤတဖၣ်အတၢ်ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ်လၢ တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲအပူၤမုၢ်တၢ်လၢ အဂီၢ်စၢဝဲဒၣ် ဒိတ်မးန့ၣ်လီၤ တၢ်အိၣ်သးအံၤ ဟဲအသးလၢ ထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲး တၢ်အိၣ်သး တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးဟ့ၣ်ယၢ် အယိမုၢ်ဂ့ၤ ကလုာ်တကလုာ် အလုာ်အလၢအထူသန့ အယိမုၢ်ဂ့ၤတၢ်ထံၣ်သံလၢ ပုၤတတၢ်ပူၤ အိၣ်အယိမုၢ်ဂ့ၤ မုၢ်တၢ်ကိတ်ခဲ လၢပကဆိတလဲ တၢ်ထံၣ်တၢ်အိၣ်သး တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤအပူၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လီၤဆ့ၣ်နီၤလၢ တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲအပူၤမုၢ်တၢ်လၢ လီၤခါၣ်သးအပူၤမုၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ် ဘၣ်ဆၣ် မုၢ်တၢ်အဆံးအစ့ၤဝဲဒၣ်ဒိတ်မးန့ၣ်လီၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢ ပိတ်မုတ်တဖၣ်အဂီၢ် လိာ်ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ။ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးဟ့ၣ်ယၢ်၊ ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါတကတီၢ်ယီၤ ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်ကံၢ်စိတၢ်မၤလိတဖၣ်ဒ်သိးဒီးကသ့မၤသကိးတၢ်လၢ ကညီတၢ်ပူၤဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ မုၢ်အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် ဒီဖျိလၢ ပတၢ်အိၣ်သး တၢ်လဲၤခီဖျိဒီး တၢ်မၤလိန့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသ့မၤတၢ်လၢ ပုၤတတၢ်ပူၤလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်န့ၢ်လီၤသးအဂီၢ်န့ၢ် ထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲး တၢ်အိၣ်သးအဖိခိတ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်စ့ၤဝဲဒၣ်ဒိတ်မးန့ၣ်လီၤ ကညီလုာ်လၢထူသန့ ဒီး တၢ်ထံၣ်သံ၊ တၢ်ထံၣ်ဆံးတဖၣ် အိၣ်ဒီးဝဲအါမးလၢ ပကညီတတၢ်ပူၤစ့ၢ်ကိး မုၢ်တၢ်လၢ ပကဘၣ်ဂဲၤလိာ်ဆိတလဲ က့ၤတၢ်ထံၣ်တဖၣ်အံၤ လၢပတၢ်ကရၢကရိအပူၤန့ၣ်လီၤ

လၢကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ တၢ်မၤအပူၤ တၢ်ပာ်ဆၢတၢ်မၤအပူၤ လၢသးဂ့ၢ်ဝိမုၢ်ဂ့ၤ ပၤပြးအပူၤ ဒ်အမုၢ် ဝဲကျိၤဝဲဒ့တဖၣ်အပူၤန့ၣ် ပုၤမၤသကိးတၢ် လၢအပိတ်မုတ်န့ၣ် ပ

ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲကျိၤ ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ တၢ်အိၣ်သကိးတၢ်ခါလၢ (၂) သီအတီၢ်ပူၤ လၢအမုၢ် (ကညီပိတ်မုတ်ခိတ်နုတ် အတၢ်တၢ်ပိတ်ဝဲသကိးတၢ်ဒီးဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိတ်သ့ၣ် ဒ်သိး ကညီပိတ်မုတ်အတၢ်ပတ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် လၢပုၤတတၢ်ပူၤဒီး တၢ်ကရၢကရိအပူၤ တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲအဂီၢ်ကဆူၣ်ထီၣ်ဒီးအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးကအါထီၣ် တၢ်ကယုကျဲၤလၢကသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်စၢၤ ကံၢ်စိလၢအလိာ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

လၢတၢ်တၢ်ပိတ်ဝဲသကိးအပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်ခိတ်တီၤတဖၣ်မုၢ်ဝဲ (၁) တၢ်နီၣ်ပာ်ဘၣ်ထွဲ ပိတ်မုတ်ဒီးတၢ်မုတ်တၢ်ခုၣ် ဒီး တၢ်အိၣ်မုတ်ဆိးပၤ (၂) တၢ်နီၣ်ပာ်ဘၣ်သး ပိတ်မုတ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ (၃) တၢ်နီၣ်ပာ်ဘၣ်သး မုတ်ခွါအတၢ်တုၤသိးထံၣ်သိးဒီး တၢ်ဒီးန့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအတီၢ်အတြၢ် (၄) ပိတ်မုတ်ဒီးထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲး-ပိတ်မုတ်အမူအဒါဒီး ထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲး အတၢ်မၤဘၣ်ထွဲ၊ ပိတ်မုတ်အမူအဒါဒီး ထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲးတၢ်မုတ်တၢ်ခုၣ် အတၢ်လဲၤကျဲၤသန့ အကျိၤအကျဲၤ ပိတ်မုတ်အမူအဒါဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ၊ ပိတ်မုတ်အမူအဒါ ဘၣ်ထွဲဒီး မုၢ်ကျိၤဝဲကျဲၤကွၢ် (၅) တၢ်နီၣ်ပာ်ဘၣ်သး ခွၢ်အဲၣ်ယုၣ် အထံၣ်ရၢၢ်ကိတ်ဒဲး တၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်တၢ်ပိတ်ခုၣ်ထံၣ်န့ၢ်စ့ၢ်ကိး ပိတ်မုတ်အတၢ်ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ်လၢ ကညီတၢ်ပူၤဆၢတၢ်မၤအပူၤ အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်လဲၣ်၊ ပိတ်မုတ်ပိတ်မၤလၢ အမၤတုၢ်တၢ်တဖၣ် အတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တၢ်လၢအတၢ်တဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်မၤပူၤအိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ် ဒီး လၢတၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ပာ်တၢ်ပြးအပူၤမုၢ်ဂ့ၤ သးမုၢ်ဒိတ်အပူၤမုၢ်ဂ့ၤ တၢ်လၢပိတ်မုတ်မၤသ့မုၢ်မၤန့ၣ်တဖၣ်လဲၣ် ဒီး ပတ်လီၤစ့ၢ်ကိး တၢ်ကုၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်လၢ ကမၤဆူၣ်ထီၣ် ပိတ်မုတ်အတၢ်ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ် ဒီး တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲတၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိပူၤ အဂီၢ်ကဆူၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်တၢ်ပိတ်ဝဲသကိးတၢ်ဘၣ်အံၤ ပိတ်မုတ်ခိတ်နုတ်ခါၣ်စၢၤ ဟဲထီၣ်ဝဲခဲလၢာ် (၂၇) ဂၤလၢအမုၢ်ခါၣ်စၢၤတဖၣ်လၢအဟဲထီၣ်လၢ ခွၢ်အဲၣ်ယုၣ်လီၤခါၣ်သးဝဲဒၣ်၊ သးမုၢ်ဒိတ်ဝဲလီၤခိတ်သ့ၣ်၊ စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်ဝဲဒၣ်၊ လီၤခါၣ်သးပၤကီၢ်၊ ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ၊ ကညီသးစၢ်ကရၢ ဒီး ပိတ်မုတ်ခိတ်နုတ်ခါၣ်စၢၤလၢ အမၤသကိးတၢ်လၢ လီၤခါၣ်သးဝဲကျိၤတဖၣ် ဒီး ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၢၢ် ပိတ်မုတ်ကရၢဒီးပုၤမၤသကိးတၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

လၢ- တကရ (လၢခၤ)

လၢပကညီတတၢ်ပူၤ တၢ်ကရၢကရိ ဒီး ခွၢ်အဲၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိကရၢ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆိလီၤကွၢ်ဂီၢ်အပူၤ ပအိၣ် ဒီး ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ လၢအပူၤဂဲၤ ဒီး ဂဲၤလိာ်တၢ်ဒီးဆၢထၢၣ်လၢ ကညီပိတ်မုတ်တဖၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်၊ သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ် ကညီပိတ်မုတ်တဖၣ် ကံၢ်စိလၢကသ့ဆၢထၢၣ်လၢ အခိတ်၊ ထီၣ်ဖံဘၣ်ခိတ်ဒီး ဟီၣ်ခိတ်ဒီဖျါၣ် ပိတ်မုတ်ပိတ်မၤ တကးဘၣ်ထီၣ်ဖံဘၣ်ခိတ်ဒီး ပိတ်ခွါတဖၣ် ကန့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ တၢ်ဂဲၤလိာ်အယိ ပိတ်မုတ်ပိတ် မၤတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တဆံးတက့ၢ်လၢ ကန့ၢ်လီၤ ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ်လၢ ပုၤတတၢ်ပူၤတၢ်ဖံး

ထံၣ်ဘၣ်အိၣ်ကစီဒီ ဘၣ်ဆၣ် ပမုၢ်ယိထံၣ်လီၤတၢ်က့ၤအိၣ်န့ၢ် ကီၢ်ရၢၢ်၊ ကီၢ်ဆၣ်၊ ဒီး လီၤခါၣ်သး တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် ပိတ်မုတ်အတၢ်ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ် တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲအပူၤမုၢ်တၢ်လၢ အမုၢ်ကယၤစ့ၢ်ဒိတ်မးန့ၣ်လီၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိၣ်လၢ ပိတ်မုတ်ကဘၣ်ပတ်ပုၣ်ပတ်ဂီၢ်လၢ တၢ်တီခိတ်ရိၣ်မဲအပူၤအဂီၢ် တၢ်မၤကျဲၤအပူၤ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးဟ့ၣ်ယၢ်အိၣ် ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကမၤဖျါထီၣ် အမိၢ်လံၤမိၢ်ပျၢ်အဂီၢ်တၢ်ကဘၣ်ပတ်လီၤ တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီးတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် ကဘၣ်ပိတ်ထွဲထီၣ်အခဲန့ၣ်လီၤ

တၢ်ဂ့ၢ်လၢထးအံၤအဖိခိတ် တၢ်ကရၢကရိ

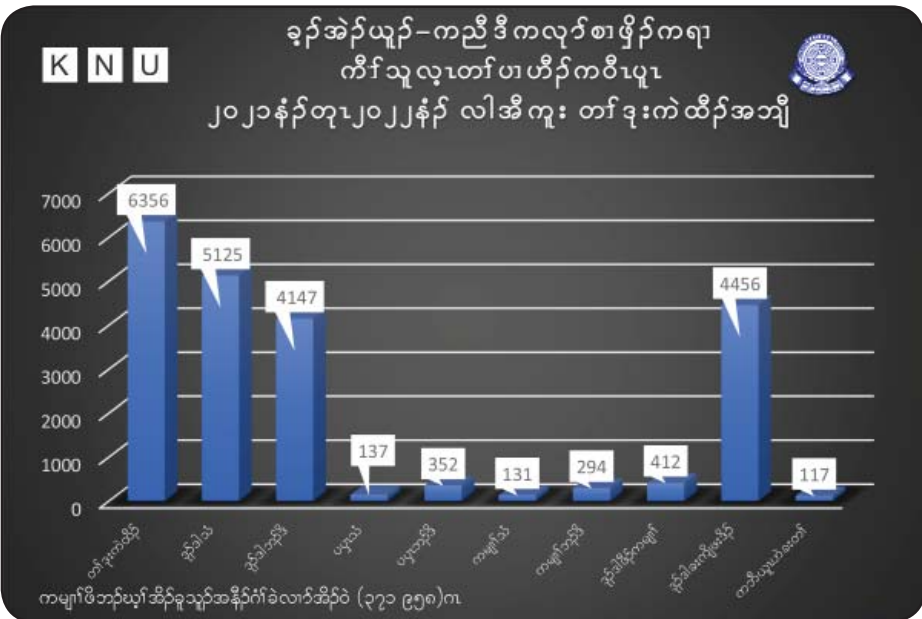
ခေလိ(၂၀) ခေကတီဂိပူလတဂ်ဗုးကတီဒ်ပဒ်ဖိဒ်

သးကရၢ (KNDO) ထီဒ်ဒုးဖျိးကွံဒ်ဝဲ သုးမိးစိရိၤ အသုးကလၢၤ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၉) ဖျၢာ် န့ၣ်လီၤ။

သုးမိးစိရိၤ အသုး ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢအသုးတဖၣ် လၢအလါ (၂၀) အကတီဂိပူလးလီၤ ဝဲကျိဖးဒိၣ်လၢ ကမျၢာ်ဖိအဒူသဝိပူၤ ကမျၢာ်ဖိအတၢ်ဖံးအိၣ် မၤအိၣ်လီၢ်ကျဲ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၄၄၅၆) ဖျၢာ် ဒီး သုးမိးစိရိၤ အကတီဂိပူၤ ဟဲခဲဝဲ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိး သုးမိးစိရိၤ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (၂၀၂၁) န့ၣ်လီၤ။ ဒီး သုးမိးစိရိၤ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၁၁၇) ဘျီန့ၣ်လီၤ။ ဒီဖျိ သုးမိးစိရိၤ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၁၁၇) ဘျီန့ၣ်လီၤ။ သုးမိးစိရိၤအသုး ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢအသုးတဖၣ် ဖိၣ်ဝဲကမျၢာ်ဖိ လၢအတၢ်ကမ့ၢ် တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ် ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၄၁၂) ဂၤ န့ၣ်လီၤ။

ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးကရၢ ကီၢ်သုလုၤ တၢ်ဟဲတီၣ်ကတီၤပူၤ ကမျၢာ်ဖိလၢဘၣ်ပာ်တုာ်ကွံာ်အဟံၣ်အယီၤ အဒူသဝိ။ တၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်လီၢ်ကျဲ ဒီး ဃုာ်အိၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၃၇၁၉၅၈) ဂၤန့ၣ်လီၤ။ ကမျၢာ်ဖိလၢ ဃုာ်အိၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ တၢ်ပူၤဖျိးအလီၢ်တဖၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး ကွီၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပှၤသ့ၣ်ကုးသးပှၤတဖၣ် ဒီး ဖိဒ်ဖိသ့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ ကမျၢာ်ဖိလၢဘၣ် ဃုာ်အိၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ တၢ်ပူၤဖျိးအလီၢ်သ့ၣ် တဖၣ်ဘၣ်ကွံာ်ဆၢာ်မဲာ် ဒီး တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအါ မံၤအါ ကလုာ် ဒီး လိာ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤ စၢၤန့ၣ်လီၤ။

လၢ - တကရ (လၢ၁၁)

ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးကရၢ ကီၢ်သုလုၤ တၢ်ဟဲတီၣ်ကတီၤပူၤ တချုးဒီးလၢ သုးမိးစိရိၤဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်ဖိတၢ်ကမိၤဒံးဘၣ် အဆၢကတီၢ် ချၢာ်လွံာ်ထုၣ်ကီၢ်ရၢၣ် သုးကု (၃)၊ မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ် သုးကု (၅) ဟီၣ်ကတီၤပူၤ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (KNL-A)၊ ကညီဒိကလုာ် ဂၤသးကရၢ (KNDO) ဒီး သုးမိးစိရိၤအသုး၊ သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) အသုးသ့ၣ်တဖၣ် အဘၢာ်စၢၤ တၢ်ဘၣ်သဂၢၢ် ခဲလိာ်သး ကဲထီၣ်ဝဲ ခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ။ စးထီၣ် သုးမိးစိရိၤဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်ဖိတၢ်ကမိၤဟံး အလီၢ်ခဲ ခ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးကရၢ ကီၢ်သုလုၤ တၢ်ဟဲတီၣ်ကတီၤပူၤ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (KNLA), ကညီ ဒိကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) ဒီး သုးမိးစိရိၤအသုး၊ သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) အ

သုးသ့ၣ်တဖၣ်အဘၢာ်စၢၤ တၢ်ဘၣ်သဂၢၢ် ခဲလိာ်သးကဲထီၣ်ဝဲ ကိးမုၢ်နံၣ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ။ စးထီၣ် ၂၀၂၁ န့ၣ် လၢယနူၤအါရံၤဒီး တုၤ ၂၀၂၂ န့ၣ်လၢအိၣ်ကူးလၢအလါ (၂၀) အကတီၢ်ပူၤ ကညီဒိကလုာ် တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (KNLA), ကညီဒိကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) ဒီး သုးမိးစိရိၤအသုး၊ သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) အသုးသ့ၣ်တဖၣ် အဘၢာ်စၢၤ တၢ်ဒုးဖးဒိၣ်၊ တၢ်ဒုးဖိ၊ တၢ်ဒုးစဲာ်ပြီၣ်ကဲထီၣ် ဝဲခဲလၢာ် (၆၃၅၆) ဘျီ ဒီး သုးမိးစိရိၤအသုး သံဝဲ (၅၁၂၅) ဂၤ ဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ (၄၁၄၇) ဂၤ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (KNL-A), ကညီဒိကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) တကပတခိ ဟ့ၣ်လီၤအသးသမူလၢ ထံကီၢ် ဒီး ပှၤကလုာ်ဂီၢ် ခဲလၢာ် (၁၃၇) ဂၤဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ (၃၅၂) ဂၤန့ၣ်လီၤ။ ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျိးသုးမိးစိရိၤ (KNLA), ကညီဒိကလုာ်ဂၤ

ကမျၢာ်ဖိတဖၣ်သ့ၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲဒီးဒီဖျိးဒိခိခိခိခိခိခိခိခိခိ

